PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 21 (11.437)

TRST, četrtek, 27. januarja 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

KER NI HOTEL SODELOVATI Z LEONARDOM DI DONNO

Socialisti so prisilili k odstopu predsednika ENI Umberta Colomba

Vlada bo na predlog De Michelisa že jutri imenovala novo vodstvo petrolejskega podjetja - Ogorčene reakcije v vladni večini in v opoziciji

Umberto Colombo

RIM — Največja italijanska petrolejska družba ENI je spet brez vodstva. Ministrski svet je namreč na svoji včerajšnji seji sklenil sprejeti odstop predsednika ENI prof. Umberta Colomba (izvedenca, ki ni povezan z nobeno stranko in ga je Spadolini imenoval za vodjo ENI pred nekaj meseci) in ga ponovno imenoval za predsednika ENEA, podjetja za jedrsko in alternativno energijo, kar je bil že pred časom. Odstop Colomba je imel prav poseben prizvok: predsednik ENI se je namreč znašel osamljen in v velikih težavah. V torek pozno zvečer je imel Colombo daljši pogovor s predsednikom vlade Fanfanijem, ob koncu katerega je izrazil svojo pripravljenost, da da svoj mandat na razpolago in sprejme odločitev ministrskega sveta.

S svoje strani je Fanfani izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da je Colombo sprejel tako odločitev, kar v marsičem prispeva k rešitvi tega vprašanja. Dejal je tudi, da se bo vlada še poslužila njegove izkušenosti in strokovne pripravljenosti.

Uradni komunike predsedstva ministrskega sveta se tako zaključuje.

Vendar pa je za tako nenavadno in za tako očitno hinavsko formulo zelo žgoča politična resnica: vsi dobro vedo, da so odstop profesorja Colomba zahtevali socialisti, češ da predsednik ENI ni spoštoval sporazuma ter ni sprejel v izvršni odbor petrolejskega podjetja socialističnega veljaka Leonarda Di Donno, ki je vpleten v zadevo s framasonsko ložo P 2 ter v nekatere druge manj jasne zadeve, na primer v nekatere operacije Banca Ambrosiana.

Fanfani je bil nekako prisiljen, da zadosti zahtevam svojih nemirnih zaveznikov. Pri tem se poraja vprašanje zakaj socialisti tako vztrajajo. Uradno gre za socialistično stranko za načelno vprašanje: Colombo, pravijo v socialističnih krogih je najprej sprejel sodelovanje z Leonardom Di Donno, potem pa ko je bil imenovan je svojo obljubo prekršil in se je raje odločil za druge sodelavce, ki niso bili socialisti. Po drugih govoricah, ki so še kar številne, pa ima baje Di Donna nekaj močnih adutov v roki, s katerimi je prisilil Craxija, da ga podpre do konca, kljub kampanji za moralizacijo javnega življenja in kljub polemičnim izjavam proti lotizacijam v javnih ustanovah.

Za sedaj je uradnih izjav bolj malo. Dosedanji predsednik ENI Colombo molči, kot molči tudi minister De Michelis, ki bo jutri predlagal ministrskemu svetu ime novega predsednika petrolejske družbe. Govori se o nekem socialistu, visokem funkcionarju na inštitutu za zunanjo trgovino. Nekateri ministri opravičujejo sklep vlade, da imenuje novega predsednika ENI z dejstvom, da je bila petrolejska ustanova že nekaj mesecev neučinkovita in da se je položaj zelo poslabšal v zadnjih treh tednih. Gre vsekakor omeniti tudi vrsto protestov: republikanci so na primer ogorčeni («vse ima svoje meje,» piše La Voce Repubblicana), medtem ko je socialdemokratski minister Michele Di Giesi dejal, da predsedniki javnih ustanov niso lutke, s katerimi bi lahko pometali. Kar zadeva komunistično partijo so poslanci KPI zahtevali izredno zasedanje komisije za proračun in državne udeležbe, Gerardo Chiaromonte pa je izrazil zelo strogo oceno o vsej zadevi, še zlasti do socialistov.

R. G.

PRED NOVIM KROGOM ŽENEVSKIH POGAJANJ

Vprašanje evroizstrelkov odločilnega pomena za SZ

Moskovska «Pravda» polemična do Zahoda Francozi umestili nove jedrske rakete

MOSKVA — V polemiki z zahodnonemškim «Bild Zeitung», včerajšnja «Pravda» piše, da sovjetske rakete srednjega dometa SS-20 nikakor niso zmožne poleteti pet ali osem tisoč kilometrov, kot to trdi nemški časopis. Zanj so namreč sovjetske rakete v resnici medcelinska orožja.

«Pravda» označuje pisanje kot lažnivo in absurdno, njegov edini namen pa je, blatenje najnovejših sovjetskih predlogov o evroizstrelkih. Sicer pa ima Zahod — po pisanju «Pravde» — potrebne tehnične pripomočke, s katerimi lahko natančno ugotovi zmogljivost SS-20. V primeru sporazuma o omejitvi evroizstrelkov, kakor ga je predlagala SZ, pa ti izstrelki nikakor ne bodo ostali na tej strani sibirske linije, od koder bi lahko ogrožali zahodno Evropo nadaljuje glasilo sovjetske partije. Neformalno pa je SZ že itak oznanila, da je pripravljena tudi na uničenje vseh ali dela omenjenih izstrelkov.

Tik pred ponovnim začetkom ženevskih pogajanj o omejevanju jedrske oborožitve, se je oglasil sovjetski strokovnjak za vojaško politiko Tumkovski, ki je opozoril, da stoje ameriški desničarski politični krogi, ki imajo sedaj oblast v rokah, neomajno na stališču «ničelne rešitve» in ne znajo ali pa nočejo razmišljati o kaki drugačni rešitvi, razen o tisti, ki bi SZ pripeljala do popolne razorožitve. Ameriška administracija pa njegovem mnenju skuša kar najbolj zavlačevati pogajanja, ne da bi se ozirala na konstruktivne napore SZ.

Iz Francije pa prihaja vest o 18 novih balističnih raketah, ki so jih namestili v višavju Albion v zgornji Provansi in jih bodo jutri, ob navzočnosti francoskega obrambnega ministra Hernuja, predali namenu.

BEOGRAD — General Abu Baker Jaber, poveljnik libijskih oboroženih sil je prispel na uradni obisk v Beograd, kjer ga je sprejel jugoslovanski zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral Mamula.

Colombo v NDR

BERLIN — Italijanski zunanji minister Colombo se je sestal s svojim vzhodnonemškim kolegom Oskarjem Fischerjem, s katerim je obravnaval predvsem vprašanje evroizstrelkov. Če se pogajanja, ki se bodo začela danes v Ženevi ne bodo zadovoljivo iztekla bo Italija, kot tudi druge zainteresirane države spoštovale sklep NATO iz decembra 1979 in namestila 112 izstrelkov cruise v Comisu na Siciliji začenši s koncem letošnjega leta, je dejal Colombo Fischerju. Italijanski zunanji minister pa je mimo tega poudaril, da nima proces popuščanja napetosti nobene alternative. Da bi ta proces okrepili pa je treba zavreti oboroževalno tekmo, ker predpostavlja uspeh pogajanj o strateški oborožitvi, o evroizstrelkih, o konvencionalni oborožitvi ter uspešen zaključek madridske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Treba je med drugim tudi rešiti krajevne krize kot sta oni v Afganistanu in Poljski, je Colombo povedal Fischerju.

Confindustria preverja sporazum s sindikati

RIM — Predsedstvo Confindustrie je na svojem včerajšnjem zasedanju preučilo sporazum s sindikati glede stroškov za delovno silo. Delodajalce še zlasti deli kočljivo vprašanje obračunavanja decimalov točk količnika premične lestvice, a glede tega po končanem zasedanju niso izdali nobenega sporočila. Danes bo sporazum preverilo vodstvo združenja gradbenikov, ki je v prejšnjih dneh zelo kritično ocenilo stališča Confindustrie.

Predsednik Pertini izreka sožalje vdovi sodnika Montalta (Telefoto AP)

TUDI ČETRTA POCENITEV EGS JE ŠLA PO VODI

Liter «super» bencina še naprej po 1165 lir

Vlada je povišala davek za 21 lir, kolikor je pač znašala pocenitev

RIM — Iluzija je trajala manj kot 24 ur. Ministrski svet je z zakonskim odlokom sklenil, da ostaja cena bencina nespremenjena. Zaradi pocenitve v ostalih državah Evropske gospodarske skupnosti bi moral biti bencin cenejši za 21 lir pri litru, a Fanfanijev kabinet je izkoristil priložnost, da je za ustrezno vsoto povišal davčni delež tega proizvoda. S tem bo v državno blagajno priteklo nadaljnjih 275 milijard lir. To vsoto je vlada namenila novoustanovljenemu skladu za izravnavanje sprememb v kotaciji cen naftnih proizvodov, se pravi, da bodo z njo ublažili posledice morebitnega povišanja cene bencina zaradi naraščanja vrednosti dolarja.

Včeraj je bilo že četrtič, v manj kot enem letu, da je zmanjšanje industrijske cene bencina vlada namenila davkariji. S tem je avtomobiliste prikrajšala skupaj za 65 lir prihranka pri litru, «zaslužila» pa je več kot tisoč milijard lir. Samo petega februarja lani se je cena te dragocene tekočine «čudežno» zmanjšala od 995 na 960 lir, v vsakem drugem primeru pa je pocenitev z obdavčitvijo popravila vlada. Fiskalno breme za posamezni liter bencina je tako že doseglo vrednost 757 lir, kar je pri sedanji ceni bencina — 1165 lir pri litru — 65 odstotkov.

Ukrep vlade ne velja za bencin za kmetijske stroje in pa za ribolov, kar pomeni, da bodo uporabniki zanj odslej odšteli 19 oziroma 17 lir manj pri litru.

TISKOVNA KONFERENCA ČLANA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA JANKA SMOLETA

Jugoslavija je trdno odločena izpolniti vse svoje finančne obveznosti do tujine

V kratkem konferenca s predstavniki EGS o konkretizaciji različnih oblik gospodarskega sodelovanja, kar naj bi privedlo k povečanju jugoslovanskega izvoza

BEOGRAD — Član Zveznega izvršnega sveta Janko Smole je včeraj potrdil, da je Jugoslavija trdno odločena izpolniti svoje finančne obveznosti do tujine in poudaril, da nikoli ni zahtevala reprogramiranja odplačil tujih dolgov. Na tiskovni konferenci je Janko Smole razložil, da je ZIS zavzel tako stališče, da bi ohranil ugled Jugoslavije kot zanesljivega plačnika na mednarodnem tržišču kapitala. Dodal je, da Jugoslavija še naprej računa na finančna sredstva na tem tržišču, ki so potrebna za njen razvoj vendar je poudaril, da je najemanje novih posojil v tujini usmerjeno izključno na izboljšanje razmer in za izpolnjevanje prejšnjih obveznosti.

Janko Smole se je v torek vrnil iz Pariza, kjer je sodeloval na sestanku odbora za ekonomske raziskave OECD. Udeležence tega sestanka je seznanil s programom gospodarske stabilizacije v Jugoslaviji ter se pogovarjal o podpori zahodnih industrijsko razvitih držav temu programu. Janko Smole je poudaril, da Jugoslavija v okviru prizadevanj za premagovanje gospodarskih težav in uravnoteženje plačilne bilance s tujino posebno pozornost namenja razvoju sodelovanja z EGS, s katero ima tudi sicer največji trgovinski primanjkljaj in na katero odpade velik del njenih dolgov, zato ZIS pripisuje velik pomen omenjeni poslovni konferenci. Smole je nadalje poudaril, da bo ZIS podprl prizadevanje jugoslovanskih gospodarskih organizacij za vzpostavitev dolgoročnega sodelovanja z družbami iz držav EGS, ki bi temeljilo na skupnih naložbah in proizvodnem sodelovanju v drugih oblikah in ki bi peljalo k povečanju jugoslovanskega izvoza. Dodal je, da je jugoslovanska vlada pripravljena vnovič proučiti pogoje prenosa dobička tujih partnerjev na podlagi proizvodnje v tovarnah, ki so zgrajene s skupnimi naložbami, če je očitno, da je ta proizvodnja namenjena predvsem izvozu. Janko Smole je novinarje seznanil s pomenom poslovne konference, ki jo organizirajo skupščina Jugoslavije, Zvezni izvršni svet in komisija EGS. Na tej konferenci naj bi prišlo do neposrednih pogajanj predstavnikov zahodnoevropskih družb in jugoslovanskih podjetij za sklenitev konkretnih sporazumov o vzpostavljanju različnih oblik gospodarskega sodelovanja v prvi vrsti dolgoročne proizvodnje industrijske kooperacije, o skupnih naložbah in skupnem nastopu na drugih tržiščih. Jugoslovanske delovne organizacije so dale partnerjem iz EGS približno 260 predlogov za vzpostavitev takega sodelovanja in za približno 200 projektov se je že pokazalo zanimanje. Pričakujejo, da bodo na poslovni konferenci sodelovali predstavniki okoli 130 proizvodnih in trgovinskih družb ter 15. bank iz EGS ter 260 jugoslovanskih delovnih organizacij. (dd)

Evropski parlament za krepitev sodelovanja med EGS in SFRJ

STRASBOURG — Evropski parlament si prizadeva za izboljšanje sodelovanja med Jugoslavijo in EGS in zahteva od komisije EGS, da bi postal sporazum z Jugoslavijo pravnomočen v čimkrajšem času. Politična komisija evropskega parlamenta je namreč osvojila resolucijo v tem smislu, ki jo je predložil italijanski liberalni poslanec Enzo Bettizza. Slednji je orisal zadnje jugoslovanske gospodarske ukrepe in je izrazil željo, da bi EGS podprla stabilizacijsko politiko jugoslovanskih oblasti. Bettizza je se poudaril, da mora biti zahodna Evropa zelo zainteresirana za izboljšanje političnih, gospodarskih in trgovskih stikov z Jugoslavijo, tudi glede na vlogo te države v gibanju neuvrščenih in njeno zavzetost za mir v svetu. V zvezi s tem je še poudarjena ocena, da so osimski sporazumi zelo pomembni za vso EGS in ne samo za državi podpisnici.

TRADICIONALNO PREDSEDNIŠKO POROČILO O STANJU FEDERACIJE

TUDI LETOS REAGANOVA ADMINISTRACIJA PRED ŠTEVILNIMI IN TEŽKIMI NALOGAMI

V ospredju njene dejavnosti bodo pogajanja za zmanjšanje oborožitve v zunanji politiki, na notranjem področju pa saniranje težkega gospodarskega stanja

WASHINGTON — Predsednik Reagan je včeraj pred poslanci in senatorji podal tradicionalno vsakoletno poročilo o stanju federacije, v katerem se je dotaknil vseh vidikov ameriškega življenja, od zunanje in notranje politike, gospodarstva, pa do mladinske problematike, brezposelnosti, ženske enakopravnosti, civilnih pravic, boja proti kriminalu, uvedbe «prostovoljne molitve» v javne šole itd.

Čeprav je največji del svojega govora posvetil notranji politiki in hudim gospodarskim razmeram v državi pa je veliko zanimanje vladalo zlasti za njegova stališča do trenutno najbolj aktualnih zunanjepolitičnih vprašanj, t.j. odnosov s SZ in razorožitve.

Reagan je poudaril, da so v središču ameriške mirovne strategije odnosi s Sovjetsko zvezo. Po njegovih besedah je Amerika po lanski zamenjavi v sovjetskem političnem vrhu pripravljena pozitivno spremeniti odnose s svojim velikim partnerjem, vendar bi morali tudi Sovjeti pokazati predvsem z dejanji, in ne le z besedami, da so pripravljeni spoštovati pravico do suverenosti vseh narodov. Amerika si zelo želi pogajanj s Sovjetsko zvezo o razorožitvi, zato je tudi predlagala pomembno zmanjšanje oborožitve na najnižjo raven, vendar bi moralo biti to zmanjšanje enakovredno in in tako, ki ga je mogoče nadzorovati. Reagan je nadaljeval, da Amerika podpira sistem ravnovesja sil, da pa so dosedanje dogovore Sovjeti kršili zlasti na področju kemičnega in biološkega orožja. Amerika je predlagala popolno uničenje zemeljskih raket razreda «evroraket» in je s tem v zvezi pripravljena proučiti resne sovjetske predloge, vendar bo pri teh pogajanjih nastopala odločno, da bi SZ spoznala kako je koristno za obe strani, če bi odpravili zapravljanje sredstev, ki ga povzroča oboroževalno tekmovanje.

Kar se tiče notranje politike in gospodarstva je Reagan dejal, da je «notranje stanje države trdno, vendar pa prihaja do motenj v ekonomiji.» Glede na težave, s katerimi se njegova administracija otepa, je samoobrambno dejal, da je sedanja ameriška vlada mnoga težka vprašanja «podedovala» od prejšnje uprave. Te težave so se izkazale za hujše, kot je Reagan pred tem sodil, recesija globlja, «zdravljenje» dalje, cena (zlasti brezposelnosti, ki je odločno prevelika) precej višja, kot je bilo mogoče predvideti. V svojem govoru se je večkrat skliceval na «duh dvostrankarstva» (v okviru katerega so v preteklosti že rešili nekaj zapletenih vprašanj), nato pa je navedel nekaj pozitivnih postavk svoje uprave, kot je inflacija, obrestna mera, ponovni porast gradbeništva itd. «Amerika je že na poti ozdravljenja» je dejal, toda ta pot bo očitno še dolga, zato je napovedal tudi nekaj takih ukrepov, nad katerimi Američani ne bodo ravno navdušeni, vendar brez njih «o zdravljenja» ne bi mogel izpeljati do konca. Zaradi astronomskih primanjkljajev v državnem proračunu je dal za njihovo znižanje vrsto predlogov, med katerimi izstopa zlasti drastično znižanje vojaškega proračuna v naslednjih petih letih, v višini 55 milijard dolarjev. Poleg tega bodo «zamrznili» stroške zvezne uprave v realnih mejah (v okviru inflacije), pripravili pa bodo tudi «varnostni» davek, ki ga bodo uvedli leta 1986, če druge stabilizacijske mere ne bodo zadostovale in sicer v višini 1 odst. bruto narodnega dohodka, kar bi zneslo približno 50 milijard dolarjev.

Reagan je svoj govor tako strnil v štirih točkah: 1. aktivna obramba demokracije in svobode; 2. vzporedno ojačenje svetovnega gospodarstva v sodelovanju z najbolj razvitimi industrijskimi državami in svetovnim monetarnim fondom; 3. ponovna vzpostavitev ameriške obrambne moči, «da bi popravili desetletje zanemarjanja tega področja»; 4. pobude ZDA po vsem svetu, od Bližnjega vzhoda in Južne Afrike, do Ženeve, «da bi spodbudili mir in zmanjšali oborožitev.»

Iz poročila lahko razberemo, da Reaganova uprava nima pred seboj lahkih nalog, zlasti gospodarske bodo zelo težke. Zvezni primanjkljaj je postal že pravo brezno. Letos bo znašal 200 milijard dolarjev in kolikor bi ne sprejeli ukrepov za njegovo zajezitev bi znašal čez pet let že najmanj 300 milijard dolarjev. Z vsemi ukrepi, ki jih je napovedal Reagan, pa ga bodo v naslednjih petih letih morda «stisnili» na vsoto 117 milijard dolarjev. Toda tudi to je vsota, ki se je Američanom še pred kratkim zdela naravnost neverjetno velika.

BRUSELJ — Jordanski kralj Husein je prispel na tridnevni zasebni obisk v Belgijo.

PERTINI PO POGREBU PADLEGA SODNIKA MONTALTA

Iz zdravega sicilskega telesa izruti rakasto mafijsko tkivo

Poziv višjega sodnega sveta za odločnejši boj proti mafiji

TRAPANI — V prisotnosti predsednika republike Pertinija, članov višjega sodnega sveta in predstavnikov sicilskega kulturnega in političnega življenja je bila včeraj v Trapaniju pogrebna svečanost za padlim namestnikom državnega pravdnika Giangiacoma Ciaccia Montalta. Za dve uri se je v Trapaniju ustavilo vse gospodarsko življenje; za 15 minut so vsi delavci Sicilije prekinili z delom, da bi se poklonili spominu na novo žrtev mafijskega nasilja.

Mrkega in do skrajnosti užalošćenega obraza je moral Pertini včeraj kot premnogokrat izreči sožalje svojcem padlega v lastnem in v imenu vseh Italijanov. Svoj gnev in trdno odločnost, da je treba «izruti rakasto tkivo mafije iz zdravega sicilskega telesa», je še najodločneje dokazal s sklicanjem izredne seje višjega sodnega sveta, ki je bil prvič v zgodovini tega organa izven Rima, v Palermu, in je bil v celoti posvečen mafijskemu pojavu.

Medtem ko se vse zdrave sile Sicilije in Italija upravičeno zavzemajo za take posege, ki bi se uspešno zoperstavili nasilju organiziranega kriminala, pa preiskovalci kot vedno tavajo v temi. Obdukcija Montaltovega trupla je z vso srhljivostjo izpričala premišljenost in hladnokrvnost morilcev. Sodnika so ubili z devetimi kroglami treh različnih kalibrov. Poleg brzostrelne pištole kalibra 7,65 so v zasedi rabili še avtomatsko pištolo kalibra 30 in revolver kalibra 38, s katerim so mu sprožili zadnji smrtni strel v usta. Preiskovalci so tudi našli zažgani avto morilcev v kraju Pizzolungo nedaleč od vhodov v vili dveh sodnikov iz Trapanija. V tej gesti zločincev je jasna namera, da nadaljujejo z ustrahovanjem sodnikov iz Trapanija, ki so v preteklosti jasno dokazali svojo nevkloniljivost pred grožnjami mafije.

Nič čudnega torej, da so v sklepnem dokumentu izredne seje višjega sodnega sveta včeraj pozvali vlado, parlament, javne upravitelje, družbene in politične sile, naj pošljejo v boj proti mafiji vse razpoložljive sile. Do sedaj se je namreč vse preveč «osamljenih vitezov» borilo proti temu pojavu in so zato prej ali slej padli pod mafijskimi streli. V senatu pa je notranji minister Rognoni branil dosedanjo zavzetost vlade in vseh varnostnih sil v boju proti organiziranemu kriminalu, ki pa bo neuspešna, če ne bodo odstranjene korenine tega družbenega zla.

MILAN — Založniško podjetje Rizzoli - Corriere della sera in SPI, eno največjih reklamnih podjetij v Italiji sta dosegli sporazum, po katerem bo SPI skrbela za reklamo na «Corriere della sera» in «Gazzetta dello sport». Pogodba, ki bo trajala najmanj 5 let in bo začela veljati 1. marca 1983 bo navrgla podjetju Rizzoli vsaj 760 milijard lir.

V Neaplju zapora trgovin zaradi izsiljevanja kamore

NEAPELJ — Včeraj se je v Neaplju in v neapeljski pokrajini začela v znak protesta proti izsiljevanju in nasilju kamore dvodnevna zapora vseh trgovin, javnih lokalov in obrtniških delavnic. Udeležba je bila nepredvideno visoka, saj je v Neaplju zamrlo skoraj vse trgovsko življenje. Protestu so se pridružile tudi lekarne; celo lastniki stojnic so ostali doma in niso ponujali svojega blaga po neapeljskih trgih. Podobna slika je bila po vsej pokrajini z eno samo kričečo izjemo — Ottavianom, fevdom kamorističnega bossa Raffaela Cutola. Tu je vse potekalo po vsakdanjih tirnicah. Strah pred morebitnimi represalijami nove organizirane kamore je bil močnejši od želja po mirnem in brezskrbnem poslovanju.

V neapeljski stolnici pa so trgovci in obrtniki prisostvovali nočnemu molitvenemu bedenju proti nasilju. Iz posega neapeljskega nadškofa kardinala Corrada Ursija je prevevala vsa skrb Cerkve, ko je pozval krajevno in državno oblast, naj ima pogum, da v koreninah izruje pojav kamore, in ko je zbrane bodril, naj premagajo molk iz strahu, da uveljavijo svoje neodtujljive pravice.

Pred spuščenimi navojnicami trgovin pa je včeraj marsikateri Neapeljčan pesimistično skomignil z rameni. Med samimi trgovci preveva malodušje, saj se je kamora že tako globoko zarasla v neapeljsko stvarnost, da le s težavo lahko ločiš poštenjaka od kamorista.

NA SVOJI TORKOVI SEJI

CK ZKJ razpravljal o aktualnih idejno-političnih vprašanjih

Teoretične razprave se morajo nenehno soočati z izkušnjami

BEOGRAD — Na seji predsedstva CK ZKJ, ki je bila v torek v Beogradu so proučili nekatera aktualna idejno-politična vprašanja. Na seji so poudarili, da delovni ljudje zahtevajo, naj politika družbenoekonomskega razvoja, gospodarjenje in celotno družbenopolitično in kulturno življenje dosledneje temeljijo na bistvenih interesih večnacionalne skupnosti, na načelih enakopravnosti, bratstva in enotnosti njenih narodov in narodnosti, na možnosti vseh materialnih in duhovnih zmogljivosti družbe. Svojo dejavnost na področju razvijanja idejnega boja v javnosti je Zveza komunistov, kot so poudarili, v zadnjih letih precej zapostavljala. Za to je bil med drugim tudi vzrok, da so se v Zvezi komunistov ponekod pokazali dvomi, kolebanje pa tudi nedoslednost, v delih družbe pa se je pojavljal komformizem, ravnodušnost za družbena vprašanja, ukvarjanje z ožjimi interesi, zavračanje, da bi pri reševanju praktičnih vprašanj upoštevali tudi dolgoročne potrebe razvoja.

V takih razmerah so se vsebolj vsiljivo oglašale težnje in idejnopolitične usmeritve, ki so včasih odkrito, pogosteje pa prikrito upirajo temeljnim ustvaritvam NOB in revolucije ter skušajo potisniti Zvezo komunistov Jugoslavije s prizorišča njene borbe, kar je zlasti prišlo do izraza v zadnjem času. Zveza komunistov se mora najodločnejše upreti tem reakcionarnim težnjam in delovanjem. Uresničevanje vloge Zveze komunistov Jugoslavije v političnem smislu socialističnega samoupravljanja terja, da Zveza komunistov okrepi in izboljša delo pri razvijanju in krepitvi samoupravne družbe, družbene zavesti pri združevanju subjektivnih sil vzporedno s tem pa tudi pri upiranju protisocialističnim in protisamoupravnim silam ZK se mora zavzeti, da se bodo teoretične razprave nenehno soočale z izkušnjami delovnih ljudi v proizvodnji in družbenem delu z njihovim neposrednim doživljanjem problemov in nasprotij socialističnih samoupravnih procesov, piše v poročilu o seji predsedstva CK ZKJ. (dd)

HARARE — V Zimbabveju so včeraj proglasili policijsko uro od sončnega zatona do zore. Ukrep zadeva pokrajine južnega in osrednjega Zimbabveja

SPD v boj za absolutno večino

BONN — Kanclerski kandidat zahodnonemške socialdemokratske stranke, Hans - Jochen Vogel, je v pogovoru z bavarskimi novinarji izjavil, da si bo njegova stranke na marčnih volitvah prizadevala za tako večino, da bi ji omogočila vladati brez pomoči katerekoli druge politične sile. Tako samozavesten nastop socialdemokratov izhaja iz njihove sedanje velike enotnosti in pa iz uspehov, ki jih je Vogel požel na svojih nedavnih obiskih v SZ, ZDA in Franciji.

Mogočna stavka španskih delavcev

MADRID — Okrog 150 tisoč španskih delavcev je stopilo na ulice mesta Gijon, da bi zahtevalo izhod iz težke družbenogospodarske krize države. Šlo je za največjo stavko, kar jih v Španiji pomnijo v zadnjih letih. Protest ni bil usmerjen proti socialistični vladi, čeprav prvi sklepi premiera Gonzalesa niso prinesli pričakovanih in obljubljenih družbenih sprememb.

ENOTNO STALIŠČE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Sredstva državnega zakona št. 828 je treba zelo smotrno porazdeliti

Dokument nista podprla le Camber (LpT) in Parovel (MT) - Pristanišče, industrija in znanstveno raziskovanje temeljna področja

Tržaški občinski svet je v torek zvečer po večurni razpravi izglasoval dokument, ki vsebuje predloge te krajevne uprave za porazdelitev finančnih sredstev državnega zakona št. 828, ki ga je parlament odobril novembra lani. Gre kot znano za zelo pomemben zakon, ki namenja naši deželi 900 milijard lir, od katerih tretjino bodo porazdelili področjem, ki jih ni prizadel potres in ki v tem trenutku doživljajo posebno gospodarsko krizo, v prvi vrsti torej tržaški in goriški pokrajini ter nekaterim goratim predelom Furlanije, vštevši del Beneške Slovenije. Zato je v teh dneh po vsej deželi v teku široka debata o pomenu tega zakona in zlasti o porazdelitvi tega denarja, pri tem pa so neposredne sogovornice deželne uprave posamezne pokrajine, ki morajo do konca meseca izdelati točne predloge. Debata in posvetovanja okrog tega zakona pa predstavljajo novo priložnost za krajevne uprave in vse družbene dejavnike, da se soočajo s stvarnimi ekonomskimi problemi in skušajo tako najti skupen jezik za njihovo rešitev. Smotrna in koristna uresničitev teh finančnih sredstev pomeni torej priložnost, a obenem tudi obvezo, ki ju vsekakor ne velja zamuditi.

Dokument, ki ga je v torek izglasovala občinska skupščina, se naslanja na osnutek, ki ga je izdelal odbor, v marsičem pa pooseblja tudi stališča in predloge, ki so jih v ločenih resolucijah predstavili tako demokristjani kot komunisti. Poleg vsebinske zasnove dokumenta pa je tudi važno, da je pri tem delikatnem vprašanju občinski svet izdelal enotno stališče, kar bo konec koncev igralo tudi svojo vlogo pri porazdelitvi teh sredstev. Naj omenimo, da sta se pri glasovanju vzdržala le listar Camber in svetovalec Movimento Trieste Parovel.

Resolucija posveča največ pozornosti trem temeljnim panogam, ki igrajo bistveno vlogo za preporod tržaškega gospodarstva, to je pristanišču, industriji in znanstvenemu raziskovanju. Nekaj besed oziroma sugestij pa posveča tudi ostalim področjem, kot sta npr. trgovina in turizem, kar zadeva kmetijstvo pa omenja samo predlog, da bo treba pri tem upoštevati stališča Kraške gorske skupnosti o teh vprašanjih. Gre torej, če ga lahko tako imenujemo, za tehnični dokument, ki se ne spušča v podrobnosti in ne vsebuje političnih ali recimo ideoloških različic posameznih političnih skupin.

Tudi debata, ki se je odvijala pred glasovanjem, se je nagibala v to smer, čeprav resnici na ljubo je bilo slišati zelo malo novih konkretnih predlogov. Posegli so predstavniki vseh svetovalskih skupin, med katere je treba uvrstiti tudi evropskega poslanca Modiana. Calabria (KPI) je tako poudaril, da je treba v naši pokrajini ohraniti in razviti sedanjo zaposlitveno raven ter tudi jasno povedati, da mora center za znanstveno in tehnološko raziskovanje pri Banih služiti zlasti za okrepitev in posodobitev vseh produktivnih dejavnosti. Lokar (SSk) pa je v svojem daljšem posegu nanizal tudi nekaj zanimivih predlogov v korist gospodarskega razvoja Trsta, ki jih je izdelala njegova stranka. Pri tem velja omeniti, da je Lokar posebno pozornost namenil stvarnim posegom za razvoj kmetijstva in živinoreje na Krasu.

Važno srečanje na pokrajini

Na sedežu tržaške pokrajine je bil včeraj zjutraj posvetovalni sestanek v zvezi z zakonom štev 828, ki ga je sklical predsednik Clarici. Srečanja so se med drugim udeležili predsednik Kraške gorske skupnosti Budin, tržaški župan Cecovini ter župani okoliških občin Bordon, Švab, Guštin in Škerk ter podžupan repentabrske občine Baissova v spremstvu pristojnih občinskih odbornikov. Zastopniki krajevnih uprav so na sestanku iznesli svoje predloge in mnenja glede uresničitve tega zelo pomembnega zakona.

SESTANEK MED LAIKO-SOCIALISTI, LPT IN KD

DANES NOVO SOOČENJE ZA REŠITEV VPRAŠANJA RAZŠIRITVE ODBOROV

Laično-socialistične sile so napovedale, da bodo odstopile iz odborov, če do 31. januarja ne pride do sporazuma o vstopu krščanske demokracije v odbora

Pat pozicija v tržaškem političnem življenju bo danes verjetno zadobila kakšno novo obliko. Vsa pozornost javnosti je namreč usmerjena v današnje srečanje med predstavniki laično-socialističnih sil, Liste za Trst in Krščanske demokracije, na katerem bo verjetno prišlo do odločitve v zvezi z dolgotrajnimi in doslej dokaj jalovimi pogajanji za razširitev tržaškega občinskega in pokrajinskega odbora tudi na Krščansko demokracijo, ki je pred meseci sprožila deželno krizo prav zaradi političnih oblikovanj, do katerih je prišlo v tržaških javnih upravah. Konec septembra se je kriza pomirila, potem ko so se okvirno dogovorili za razširitev odborov. Sedaj je napočil čas, ko bi se morale takratne obveze izpolniti. Krščanski demokrati so te obveze jasno postavili v ospredje in postavili tudi laično-socialistični blok pred izbire in slednji so prejšnji teden tudi jasno povedali Listi za Trst, da bo treba sporazum o vstopu krščanskih demokratov v tržaški javni upravi doseči najkasneje do 31. januarja.

Kaj se je od prejšnjega petka, ko so se sestali predstavniki sedanje večine na občini in pokrajini, do danes zgodilo? Bistvenih novosti ni. Stališča posameznih strank so vsem znana. Lista kar naprej zahteva konkretne dokaze dobre volje s strani KD, slednja pa ponavlja svoja stališča, da sedanja odbora nista na višini, da bi reševala velike probleme Trsta in da je potrebna širša večina, ki bo lahko učinkoviteje nastopala pri deželnih in državnih oblasteh ter uveljavljala možnosti, ki jih zagotavljajo razni zakoni, kot zakon 828 ali zakon o Osimu.

Danes ob 11. uri bo torej na sporedu novo soočenje, ni pa rečeno, da bo privedlo do bistvenega razčiščenja položaja. Vse bolj se uveljavlja mnenje, da bo ostal položaj dejansko nespremenjen tja do deželnih volitev.

TODA NI ŠE V VELJAVI

Odkup hlajenega mleka po novem: 530 lir za liter

Odkupna cena hlajenega mleka (4 stopinje C) v hlevu, zadružni mlekarni ali zbirnem centru je bila za leto 1983 povišana na 530 lir za liter. Davek na dodatno vrednost (IVA) je vštet. Sveže in neposneto mleko bo stalo 453,03 lire, čemur gre dodati 15 od sto IVA, to je 67,96 lire, pa še 7,82 lire (in 1,18 lire IVA) za hlajenje. Nova cena prične veljati, ko bo tudi pokrajinski odbor za cene izoblikoval na njeni podlagi novo ceno za nadrobno prodajo, ki pa bo odvisna tudi od morebitnih sprememb v prevoznih, predelavnih in drugih stroških.

V soboto v Devinu zadnji javni koncert

V soboto ob 20.30 bo v prostorih devinske osnovne šole tretji in zaključni javni koncert, ki ga prireja komorni ansambel «Cembalo ensemble» s sodelovanjem nabrežinskega didaktičnega krožka in s prispevkom devinsko-nabrežinske občine in tržaške hranilnice. Čembalistka Gabriella D'Agostino - Cavo bo ob sodelovanju kvarteta Simini in basista Andrea Benassa izvajala skladbe Tartinija, Mozarta, Siminija, Boccherinija in Bacha. Vstop je prost.

Srečanje s protagonisti oddaje «Le balcon»

Na pobudo krožka Che Guevara bo danes ob 18. uri v dvorani v Ul. Madonnina 19 srečanje z avtorji in protagonisti radijske satirične oddaje Le balcon. Prisotni bodo Aleksander Vodopivec, Noemi Calzolari, Lilla Cepak, Boris Kobal in Sergij Verč.

Danes zasedanje pokrajinskega sveta

Danes ob 18.30 se bo sestal tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu sporočila predsednika Claricija ,odobritev vrste odborovih sklepov in pa obravnavo zadev tekočega upravnega značaja. Pokrajinski svet se bo spet sestal prihodnji ponedeljek.

Predstavitev Magajnove knjige v društvu «Ivan Cankar»

Svetjakobsko kulturno društvo «Ivan Cankar», ki je imelo pred kratkim obnovitveni občni zbor, bo imelo jutri svojo prvo prireditev po obnovitvi kulturne dejavnosti. Prva pobuda bo namreč predstavitev knjige Maria Magajne «Trst v črnobelem — fotokronika 1945 - 1980». Izbira je dokaj pomenljiva. S tem je želelo društvo počastiti svojega dolgoletnega zaslužnega predsednika Magajno in se mu zahvaliti za vse, kar je prispeval in kar bo prav gotovo prispeval za društvo in za vso zamejsko skupnost. Po drugi strani pa nudi vsebina knjige odlično priložnost za razmišljanje o življenju slovenske narodnostne skupnosti na Tržaškem od konca druge svetovne vojne do danes.

Knjigo in avtorja bo najprej predstavil novi predsednik društva «Ivan Cankar» Pavel Slamič, daljše razmišljanje o tem delu pa bo podal predsednik ZSKD Marko Kravos. Ob tej priložnosti bo pred svetjakobsko publiko nastopil Tržaški oktet. Skratka, obeta se zanimiv in pomemben večer.

Mala črna kronika

Stari znanci policije spet v pasti

Agenti letečega oddelka so prijavili sodnim oblastem 44-letnega Giuseppa Mrvico, 48-letnega Adriana Colle in 41-letnega Alessandra Ursicha. Prvi je obtožen tatvine v obremenilnih okoliščinah, drugi sodelovanja pri tatvini, tretji pa se bo moral zagovarjati zaradi nedovoljene posesti orodja, ki služi za vlamljanje. Trojica, ki je že znana policiji zaradi tatvin in drugih kaznivih dejanj, je vpletena v krajo treh ročnih ur in manjše vsote denarja, do katere je prišlo 18. januarja. Mrvica je takrat s pomočjo Colla vdrl v fiat 127 Luciana Sirca, ki je parkiral v Drevoredu XX. septembra. Mrvico so agenti zasačili naslednje ga dne, ko je na Rusem mostu skušal preprodati ure. Ker bi mu moral pri tem pomagati tudi Ursich (obtoženec je sicer to zanikal), so agenti uvedli preiskavo tudi proti njemu. Dokazov niso odkrili, na dan pa je prišlo sumljivo orodje, za katero policija ni verjela, da mu služi pri odpiranju poštnega predala.

V prometni nesreči si je hudo poškodoval nogo

Na ortopedski kliniki glavne bolnice so včeraj sprejeli s prognozo okrevanja v 60 dneh 49-letnega Dionigija Crucija iz Ul. Romagna 48, ki si je zlomil nogo z izstopom kosti, ko je v Ul. Cantù iz še nepojasnjenih razlogov trčil s svojim motornim kolesom v fiat 126, katerega je upravljala 28-letna Nadia De Angeli por. Codrini iz Ul. Pitacco 17.

Na nevrološkem oddelku so včeraj sprejeli 29-letnega Carmela Zaga iz Ul. Rebez 6. Potolkel se je po glavi, ko je nenadoma izgubil nadzorstvo nad svojim kawasakijem in padel na asfalt. Ozdravel bo v mesecu dni.

Miljčan obtožen poskusa umora

Policija iz Milj je prijavila sodstvu 52-letnega Duilia Mercandela in ga obtožila poskusa umora ter poškodb v obremenilnih okoliščinah na račun 30-letnega Marina Alessija. Preteklega 28. novembra naj bi Mercandel skušal prerezati gume Alessijevega avtomobila, ko pa se mu je Alessi približal in odkril njegov namen, naj bi ga napadel z nožem.

Tatovi izmaknili denar nakit pa spregledali

Medtem ko se je 75-letna upokojenka Luigia Agnelli vd. Corsini oddaljila predvčerajšnjim iz svojega stanovanja v Ul. Fabio Severo 29, so njen dom obiskali tatovi, ki so vdrli skozi glavna vrata. Iz predala na hodniku so izmaknili manjšo vsoto dinarjev, iz spalnice pa je zmanjkalo 450 tisoč lir v bankovcih. Zlat nakit, ki je bil v omari, pa so na srečo Corsinijeve spregledali.

Sinoči občna zbora društev Tabor in Vodnik

Na Opčinah in v Dolini sta bila sinoči redna občna zbora krajevnih kulturnih društev Tabor in Valentin Vodnik. Odborniki in člani društev so podali obračun opravljenega dela v pretekli delovni dobi in položili temelje za bodoče delovanje. Podrobneje o teh občnih zborih bomo poročali v naših prihodnjih številkah.

Jutri ustanovni občni zbor Društva slovenskih ekonomistov

Jutri bo v Trstu ustanovni občni zbor Društva slovenskih ekonomistov v Italiji. Med pripravami za ustanovitev je bilo poudarjeno, da bo namen društva združevati ekonomiste z visokošolsko izobrazbo in študente ekonomskih ved, razširjati zanimanje za ekonomske študije in izobraževanje ter prispevati k večjemu spoznavanju ekonomskih ved na območju, kjer živi naša narodnostna skupnost.

Zamisel o društvu ekonomistov ni nova. Dejstvo pa je, da se je posebej v zadnjih letih razširilo število diplomiranih in še posebej študentov ekonomije, kar kaže na precej živo zanimanje za to stroko. Precej razlogov je najbrž tudi v dejstvu, da ekonomska izobrazba odpira dokaj široke možnosti zaposlitve, tako v gospodarstvu in javni upravi kot tudi v šoli.

Nedvomno gre za zanimivo pobudo, ki lahko bogati družbenoekonomsko področje v zamejstvu. Obenem velja omeniti, da imamo že več strokovnih društev, kot so na primer društva pravnikov, zdravnikov, tehnikov in naravoslovcev.

Suadam Kapič

● **Obisk**, ki bi ga moral južnoafriški veleposlanik v Rimu Steward opraviti v prihodnjih dneh v našem mestu, je bil odložen zaradi obolelosti honorarnega konzula Južne Afrike v Trstu odv. Irnerija.

Jutri seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Devinsko-nabrežinski občinski svet se bo sestal jutri ob 18.30 na izredni seji. Na dnevnem redu je vrsta pomembnih upravnih zadev, med katerimi izstopa odobritev splošnega načrta za javno razsvetljavo v občini.

OB 20-LETNICI AVTONOMIJE F-JK

V PONEDELJEK SLAVNOSTNA SEJA DEŽELNE SKUPŠČINE

Neposreden radijski in televizijski prenos - Slavnostni govornik bo član ustavnega sodišča Paladin

Dne 31. januarja 1963 je predsednik republike z ustreznim zakonom, ki sta ga odobrila senat in poslanska zbornica, razglasil Furlanijo - Julijsko krajino za avtonomno deželo. To je, kot znano, peta in zadnja dežela s posebnim statutom. Po volitvah z dne 10. maja 1964 se je izoblikovala prva deželna skupščina, ki je bila umeščena šestnajst dni pozneje na tržaškem županstvu.

Ob priliki 20-letnice avtonomije bo v ponedeljek, 31. t.m., slavnostna seja deželnega sveta. Predvidoma bodo spregovorili predsednik skupščine Colli, predsednik odbora Comelli, predsednik parlamentarne komisije za vprašanja dežel Modica in minister za deželne posle Fabbri. Slavnostno poročilo bo podal član ustavnega sodišča Paladin.

Seje se bodo udeležili deželni parlamentarci, vladni komisar, predsedniki štirih pokrajin, župani glavnih mest iz posameznih pokrajin pa še predstavniki sodstva in vojaških ter cerkvenih oblasti, gospodarskih in sindikalnih organizacij ter konzularnih predstavništev. Priložnostno bo izšla posebna številka deželnega biltena «Regione Cronache» z mnenji vseh političnih skupin v deželni skupščini o tem dvajsetletju.

Slavnostno sejo, ki se bo pričela ob 10. in končala okrog 12. ure, bosta neposredno prenašala tržaška slovenska radijska postaja in tretja, deželna televizijska mreža RAI, katere prenos bo v bistvu sovpadal z izročitvijo namena novih televizijskih naprav, ki bodo prvič omogočile sprejem oddaj tretje mreže tudi naročnikom iz spodnjih predelov Furlanije, s področja Lignana in z območja desno od Tilmenta.

Tiskovna agencija Ansa je ob jubileju intervjuvala deset deželnih svetovalcev oz. odbornikov, ki so na svojih mestih skozi vsa štiri zakonodajna obdobja. To so Cocianni (KD), Dal Mas (PSDI), Del Gobbo, podpredsednik sveta (KD), Mizzau (KD), Morelli (MSI-DN), Pittoni (PSI), Coloni, odbornik za načrtovanje (KD), Tripani, odbornik za krajevne ustanove (KD), Comelli, predsednik odbora (KD) in Varisco, odbornik za obnovo (KD). Soglašali so, da je naši deželi v teh 20 letih uspelo izkopati se iz prejšnje vsestranske obrobljenosti in se vključiti v vsedržavno ter mednarodno družbeno, gospodarsko in politično stvarnost; enako ji je uspelo preleviti se iz kmečke v mešano, kmetijsko - industrijsko deželo. Poudarili so tudi, seveda ne vsi, pomembnost »najbolj odprte meje«, torej vlogo dežele FJK kot mostu.

Danes zasedanje pokrajinskega sveta

Danes ob 18.30 se bo sestal tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu sporočila predsednika Claricija ,odobritev vrste odborovih sklepov in pa obravnavo zadev tekočega upravnega značaja. Pokrajinski svet se bo spet sestal prihodnji ponedeljek.

PO OCENI SINDIKATOV

Stavka šolnikov je bila uspešna

Deželna tajništva šolskih sindikatov CGIL, CISL in UIL so torkovo stavko šolnikov ocenila kot velik uspeh tako zaradi množične udeležbe, kot tudi zaradi zavesti, ki so jo pokazali stavkajoči. Na deželni skupščini, ki so jo sklicali na dan stavke, so odobrili dokument, ki obvezuje vsedržavna sindikalna tajništva ,da okličejo nove razčlenjene protestne akcije s stavkami tudi v času ocenjevanja s ciljem, da bi suplenti končno dobili plače in da bi podprli prizadevanja za sklenitev nove delovne pogodbe.

RAZPRAVA O PROTIVREDNOSTIH ZA RAZLASTITVE

V polnem teku izoblikovanje predlogov za uporabo posebnih deželnih prispevkov

O tem vprašanju so govorili predstavniki organizacij na vzhodnem in zahodnem Krasu ter oba kraška rajonska sveta

Po pomembni zmagi, ki smo jo zabeležili s podpisom sporazuma med deželno upravo ter Kraško gorsko skupnostjo in tržaškimi občinskimi upravami o tako imenovanih protivrednostih za delno poravnavo ogromne škode, ki jo bodo kraškemu teritoriju in s tem zlasti slovenskemu kraškemu prebivalstvu povzročile velike cestne strukture, se je začela faza izoblikovanja predlogov, kako uporabiti sredstva, ki jih sporazum določa. Vsem je popolnoma jasno, da zagotovljena sredstva ne bodo mogla poplačati vse škode, ki so jo slovenski narodnostni skupnosti povzročile v zadnjih letih neštete razlastitve njene zemlje. Razlastitve je včasih (kot v primeru cestnih struktur) opravičevala obča korist, včasih pa bi šlo tudi brez tega. Vsakokrat v preteklosti pa je bilo treba škodo požreti, ne da bi kdo poskrbel, da bi oškodovanemu prebivalstvu nudili nekaj v zameno za hude izgube. Tako je bilo zlasti v tržaški občini (okoliške slovenske občine imajo v tem pogledu drugačen posluh).

Danes se soočamo z nekoliko drugimi dejstvi. Odprle so se določene možnosti, ki niso optimalne, a so vendarle znak drugačnega posluha, pa četudi se je ta posluh izoblikoval zaradi odločnejšega nastopa naše narodnostne skupnosti.

Kraška gorska skupnost, ki jo sporazum z deželnimi dejavniki obvezuje, da v posvetovanju z občinami izoblikuje program za uporabo zagotovljenih finančnih sredstev, je že sprožila posvetovanja in razprave, iz katerih se bo izluščil dokončen načrt. Pomembne so v tem pogledu okvirne smernice same KGS, po katerih bi bilo treba razpoložljiva finančna sredstva izkoristiti čimbolj racionalno, s takšnimi posegi, ki bi vodili v trajnejše in popolnejše družbenogospodarske in kulturne pridobitve za našo narodnostno skupnost, ne pa razpršitev sredstev. Posege naj skratka vodi pametna investicijska politika in ne podporna logika.

V teh dneh smo bili priča prvim razpravam in prva spoznanja so, da se ljudje dokaj odgovorno zavedajo pomembnosti takšnih izbir, ki odklanjajo nepotrebno drobitev sredstev, čeprav se posamezni kraji ne morejo odpovedati težnji, da opozorijo na svoje glavne potrebe in pričakovanja.

V tržaški občini je postopek nekoliko bolj zapleten, kar morata o programih najprej razpravljati oba kraška rajonska sveta ter posredovati predloge občini, ki jih bo potem posredovala KGS. Pred tem pa bi se morale izreči posamezne krajevne skupnosti, kar se tudi dogaja. Tako je bil v ponedeljek v trebenskem Ljudskem domu na pobudo skupine KPI v vzhodnokraškem rajonskem svetu posvetovalni sestanek predstavnikov raznih organizacij vzhodnega Krasa, na katerem so bili izoblikovani nekateri partikularni in skupinski predlogi.

Te predloge je na predsinočnji seji vzhodnokraškega rajonskega sveta predložil načelnik svetovalske skupine KPI Wilhelm in zanje se je opredelil v imenu skupine SSk Niko Kosmina. Temu predlogu sta postavili protipredlog skupini KD in LpT, ki menita, da je na vzhodnem Krasu prvenstvenega pomena gradnja občinskega socialnega centra na Opčinah. V ta namen naj bi po njihovem mnenju šla tako predvidena deželna sredstva kot sredstva od razlastitve jusarskih zemljišč.

Slovenski predstavniki se s tem predlogom niso strinjali, ker menijo, da mora za socialni center poskrbeti občina sama iz drugih sredstev. Do glasovanja ni prišlo, ker so sklenili obravnavo tega vprašanja na zahtevo KD in LpT odložiti na prihodnji torek, ko naj bi bil prisoten tudi občinski odbornik, ki bo predloge posredoval Kraški gorski skupnosti. Naj mimogrede povemo, da na torkovi seji ni bilo uradnega slovenskega prevajalca in so zato slovenski svetovalci izrekli protest, a obenem sklenili, da se spričo pomembnosti obravnavanih vprašanj seja lahko nadaljuje brez prevajalca, kar smatramo za nesprejemljiv dokaz nedoslednosti in pomanjkanja odločnosti pri uveljavljanju naših pravic.

Včeraj se je sestal tudi zahodnokraški rajonski svet. Predsednik Štoka je poročal o sestanku, ki je bil dan prej na sedežu rajonskega sveta in ki so se ga udeležili predstavniki vseh kulturnih, športnih in drugih organizacij s Proseka, Kontovela in iz Križa. Na tem sestanku so bili soglasnega mnenja, da bi bilo treba najprej urediti slovenski kulturni dom na Proseku in naj bi v tem smislu tržaška občina vprašala Kraško gorsko skupnost za dvesto milijonov lir. Zahodnokraški rajonski svet se je s to izbiro strinjal in poveril predsedniku, da ta predlog posreduje občini.

NA VČERAJŠNJI OKROGLI MIZI O LETALSKIH NESREČAH

Zanimivo predavanje prof. Milčinskega

Na sliki: udeleženci včerajšnje okrogle mize na tržaški univerzi.

Pravna fakulteta s sodelovanjem Lloyda Adriatica je v okviru italijansko - jugoslovanskih kulturnih izmenjav priredila včeraj na tržaški univerzi zanimivo okroglo mizo o letalskih nesrečah, na kateri so sodelovali strokovnjaki iz različnih področij. Prvi je imel besedo svetovno znani strokovnjak profesor Janez Milčinski, ravnatelj inštituta sodne medicine na ljubljanski univerzi. Na osnovi konkretnih primerov in s prikazom diapozitivov je profesor Milčinski obravnaval sodobne tehnike sodne medicine za identificiranje žrtev. Sodni zdravnik, ki dela pod pritiskom družin ponesrečencev in upravnih organov, ki želijo, da bi bil postopek čim hitrejši, se ob letalskih nesrečah srečuje s celo vrsto težav, saj je število mrtvih zelo visoko, med njimi so pogosto člani iste družine in se ne more opirati na navadne zdravniške in kemične analize. Izrednega pomena za identificiranje so torej v veliko primerov razni predmeti, kot na primer prstani, in predvsem prstni odtisi. Seveda pa identificiranje žrtev odpira celo vrsto vprašanj tudi glede imovine in dediščine ponesrečencev ter glede izplačevanja odškodnine. O vlogi in odgovornosti zavarovalnih skupnosti je govoril naslednji predavatelj, profesor Gianpaolo De Ferra, docent trgovinskega prava in bivši rektor tržaške univerze. Za njim je prevzel besedo docent pomorskega prava Alessandro Querci, ki je obravnaval odgovornosti prevoznika. Sledila je zanimiva in poglobljena razprava.

Še do ponedeljka čas za izplačilo prometnega davka

V ponedeljek, 31. januarja, zapade rok za izplačilo prometnega davka na vozila, ki presegajo 9 obdavčljivih konjskih moči, se pravi za vse avtomobile z več kot 750 kubikov. Rok bi sicer moral zapasti že 10. januarja, ministrstvo za finance pa ga je podaljšalo, ker so nekatere dežele (Piemont, Veneto, Lombardija, Emilia-Romagna in Umbria) uvedle dodatni 5-odstotni davek, kar je povzročilo nemalo negotovosti in birokratskih zapletov pri plačevanju davka. Vsekakor pa se za naše deželo ni nič spremenilo, razen tega, da bodo morali davek plačati tudi lastniki avtomobilov, ki ne krožijo po cestah, ampak so zaprti v kaki garaži ali dvorišču. Prometni davek je bil namreč letos spremenjen v davek na lastnino avtomobila.

DANES POGREB UMORJENE TRŽAČANKE

Malo pred umorom je nekdo videl Gianporcarovo v družbi moškega

Danes opoldne bo na pokopališču pri Sv. Ani pogreb okrutno umorjene Luane Gianporcaro, 22-letne Tržačanke, ki je tako kot 19-letna Carla Bellone plačala v Vidmu s ceno življenja svoje neurejene družinske razmere in zgrešene izbire v svetu prostitucije, ki so temu sledile. O tragični smrti Luane Gianporcaro je «Kolektiv za obrambo prostitutk» iz Pordenona izdal prejšnje dni več komunikejev, v katerih opozarja, da je «več stotin žensk, ki vsako leto končajo kot Luana in za kar je v prvi vrsti krivo okolje, ki jih prisili živeti na robu družbe in brez pravičnih zakonov». Kolektiv zahteva tudi, da odgovorni organi razkrijejo ozadje umora in morilca (ali morilce) ter da sredstva javnega obveščanja ne izkoristijo njene smrti v škandalistične namene. «Nočemo,» nadaljuje komunike, «da bi se tudi v primeru smrti uveljavil različen odnos do navadnega državljana in pa do tistih, ki prodajajo spolnost, medtem ko ostajajo nekaznovani prodajalci orožja, davčni utajevalci in pomagači tatov.»

Vse kaže, da videmski preiskovalci ne mislijo tokrat vreči puške v koruzo kot se je zgodilo v številnih podobnih primerih umorov prostitutk, do katerih je prišlo v videmski pokrajini v zadnjem desetletju. Še posebno srhljivo je dejstvo, da je med umorom Gianporcarove in Bellonijeve tako očitna podobnost, kar daje misliti, da je morilec vedno isti. V zvezi s preiskavo ni bilo včeraj večjih novosti. Edino pomembno je dejstvo, da je nekdo slišal v nekem baru dva moška (stara okrog 50 let), ki sta v medsebojnem pogovoru priznala, da sta umorjeno Tržačanko videla živo še ob 4.40 in da je bila v družbi moškega. Videmska policija zato naproša priči, naj se javita na kvesturi in jima vnaprej daje jamstvo anonimnosti.

NEKATERI PRAVIJO, DA JE SMETIŠČNIH ZBIRALNIKOV PREMALO

Dve plati zvona o smetarski službi

Na občini odgovarjajo, da je posod dovolj, le pometaškega osebja primanjkuje

Nekateri meščani pa tudi okoličani, ki spadajo pod tržaško občino, se pritožujejo, da je v vežah ali na dvoriščih večjih stanovanjskih poslopij premalo posod za odlaganje smeti. Mislimo na temnosive in pokončne zbiralnike valjaste oblike, ki jih smetarji vsako jutro izpraznijo v vozila službe za javno čistočo, vsebino pa že sprotno zdrobijo. Ljudje pravijo, da te posode kar prekipevajo, najlonske vrečice s smetmi morajo zato polagati na tla, kar ni v skladu s higienskimi priporočili in predpisi in kar postane omamljiva vaba za podgane in drugo golazen. Tudi mačke, seveda, ki sila rade brskajo med smetmi.

Kako je z vsem tem, smo se pozanimali na tržaškem županstvu. Nismo sicer govorili z ravnateljem službe za mestno čistočo, pač pa s podrejenim. Kolikšno je razmerje med številom smetiščnih posod in stanovalci? «Tako smo izračunali, da pride ena posoda na vsakih osem družin.» Se vam to zdi dovolj? «Da.» Koliko imate po vsem mestu takšnih posod? «Decembra 1982 je bila natanko 13.0001.»

«Toda tem posodam je treba prišteti še one večje štirioglate zaboje ob pločnikih, kot so npr. v Istrski ulici in v Ul. Giulia,» je nadaljeval intervjuvani s pripombo: «Teh je danes 1.276 za 18.635 poslopij in 112.078 družin; vsak zaboj sprejme kakih deset velikih črnih najlonskih vreč smeti.» Nadaljnjih 9.200 zbiralnikov za smeti imajo gostišča in sorodni javni lokali.

Koliko smetarjev imate za odnos smeti? «Okrog 140.» Zadostujejo? «Zaenkrat nam jih je dovolj.» Kako pa je s smetarskimi pometači? «Teh pa nam res primanjkuje in to po 4 do 5 na vsakem odmerjenem jim območju; ker je takih sektorjev osem, to pomeni, da imamo nekje 40 pometačev premalo. Problem je še kočljivejši, ko je pometača treba posoditi službi za odnos smeti v primeru bolezni.» Med osebjem pometaške službe smo zapazili precej mladih. «Da, pretežno so začasno nameščeni, za tri mesece; med njimi so tudi študentje, celo taki z univerzitetno diplomo.» Tudi pometalke smo videli. «Štiri so stalno nameščene, druge pa začasno.» Tudi one so mlade.

Na podlagi gornjega si upamo trditi, da bi zbiralnikov za smeti vseeno moralo biti več. Res pa je tudi, da bi lahko ljudje pazljiveje zlagali vanje smeti, ne pa kar tako zavojček nad zavojček, vmes pa praznina, samo zato, ker iz posode zaudarja. (dg)

ŠZ Sloga izreka iskreno sožalje Pinu Hrovatinu in družini ob izgubi dragega očeta.

Sekcija KPI Devin - Nabrežina izreka najglobljo sožalje družini Legiša iz Medje vasi ob smrti tovariša

VIKTORJA

Družini Nabergoj in Štolfa izrekata iskreno sožalje družini Legiša ob težki izgubi

VITTORIA

Uprava občine Devin - Nabrežina izreka iskreno sožalje svojcem ob smrti bivšega občinskega svetovalca

VIKTORJA LEGIŠE

✚

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

VITTORIO LEGHISSA

Pogreb bo danes, 27. t.m., ob 14. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Tržiču naravnost v štivansko cerkev.

Žalujoči: žena Maria, hči Daniela, sin Gianni z ženo, vnuka Elisabetta in Michele ter drugo sorodstvo

Medja vas, 27. januarja 1983

✚

Nenadoma sta preminila

ALBINA PRASEL - ZANUSO

IN

ILARIO ZANUSO

Pogreb bo danes, 27. januarja, ob 11.45 iz cerkve na Katinari.

Žalujoči: hčeri Manuela in Patrizia, oče Ljubi in Ana, družinski člani ter sorodniki

Trst, 27. januarja 1983

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gostovanje Mladinskega gledališča iz Ljubljane v Kulturnem domu

Fridrich Karl Waechter

ŠOLA ZA KLOVNE

mladinska igra

Danes, 27. januarja, ob 9.30, 11.30 in ob 14.30

Jutri, 28. januarja, ob 9. in 11. uri.

Gledališča

Slovensko stalno gledališče v Trstu. Titus Maccius Plautus, Hvalisavi vojak — 27., 28., 29., 30. in 31. januarja ter 1. februarja v Drami SNG v Ljubljani.

VERDI
V soboto ob 17. uri peta predstava «Dinorah» G. Meyerbeera. Red S. Dirigent Baldo Podic, režija: Alberto Fassini.

ROSSETTI
Od torka, 1. februarja, gostuje v gledališču Rossetti Teatro Stabile iz Turina z delom Cristopherja Marlowa «Doktor Faust» v režiji Flavia Ambrosinija. V abonmaju odrezek št. 5. Rezervacije pri glavni blagajni.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - NOVA GORICA
Do vključno 29. januarja bo na sporedu festival malih odrov.
Danes, 27. t.m., ob 17.30: «O bolhah in igralcih» — El Teatro Fronterizo, Barcelona.
Ob 20.30: A. Schnitzler «Rajanje». Slov. ljudsko gledališče, Celje — Solkan.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Sprejemna dvorana
Še danes, 27. t.m., XVII. razstava «Mednarodni slikarski tedni v Avstriji».
Mala dvorana
Jutri, 28. t.m., ob 19.30: z 12. goriškega srečanja malih odrov «O bolhah in igralcih», Barcelona.
V soboto, 29. t.m., ob 10. uri: Otroška matineja.
Ob 18. uri: z 12. goriškega srečanja malih odrov — Martin Sherman «Rožnati trikotnik».
Srednja dvorana
V petek, 28. t.m., ob 19.30: Jugoslovanska folklorna skupina Triglav, Buenos Aires.
V soboto, 29. t.m., ob 20.15: z 12. goriškega srečanja malih odrov — Jovan Radulovič «Golobnjača», Studentski kulturni centar, Beograd.
V nedeljo, 30. t.m., ob 18. in 21. uri: J. Radulovič «Golobnjača».
I. preddverje
Do 30. t.m. razstava «Foto/Photo Joco Žnidaršič».

Kino

Cappella Underground Zaprto.
Ariston Dvorana rezervirana za italijansko - ameriško združenje.
Eden 15.30 «Amici miei atto II». U. Tognazzi.
Nazionale 16.30 «Bagliori di guerra».
Grattacielo 16.00—22.15 «L'extraterrestre». Film za vsakogar.
Fenice 15.30 «Sogni mostruosamente proibiti». P. Villaggio.
Mignon 16.30 «Kramer contro Kramer». Film za vsakogar.
Filodrammatico 15.00 «Carne selvaggia». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 15.15 «Hannie». Za vsakogar.
Capitol 16.00 «Testa o croce». R. Pozzetto, N. Manfredi.
Cristallo Danes počitek. Jutri ob 16. uri «Bingo bongo». A. Celentano.
Moderno 17.00 «Lo squartatore di Los Angeles».
Radio 15.30 «Caldo profumo di vergine». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Piacere a tre». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 «Il mistero delle dodici sedie».

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 27. januarja
JANEZ
Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 17.03 — Dolžina dneva 9.30 — Luna vzide ob 15.14 in zatone ob 6.20.
Jutri, PETEK, 28. januarja
PETER
Vreme včeraj: najvišja temperatura 8,9 stopinje, najnižja 4,8 stopinje, ob 18. uri 7,9 stopinje, zračni tlak 1035 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 70-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Monica Pierazzi Mitri, Gaja De Monte, Giulia Cavallari, Sara Brumnich.
UMRLI SO: 73-letni Guido Toscan, 77-letna Vittoria Stolfa, 87-letni Giuseppe Polenta, 65-letni Vinicio Manta, 60-letni Giovanni Covacich, 69-letna Maria Koren por. Drassich, 61-letna Enrica Gogliani por. Rossi, 84-letna Anna Borri vd. Ravalico, 79-letna Paola De Tuoni por. Pechiar, 79-letna Clelia Fermo vd. Matassi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opicina, Muggia (Viale Mazzini 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Opčine, Milje (Viale Mazzini 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 2 do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20.

Koncerti

Od prihodnje nedeljo bodo v mali dvorani gledališča Verdi spet na sporedu tradicionalni nedeljski koncerti, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost. Na prvem koncertu bo nastopila Zannerinijeva komorna skupina, ki bo tudi zaključila ciklus desetih koncertov v aprilu. Vstopnice za nedeljski koncert so na razpolago od danes pri gledališki blagajni.

Razstave

V foyerju doma A. Sirka v Križu razstavlja Klavdij Clari. Razstava je na ogled danes med 18. in 20. uro, v soboto med 11. in 12. ter v večernih urah in v nedeljo od 11. do 12. in od 15. do 17. ure.

Šolske vesti

Mentorji bralnih značk posameznih šol so naprošeni, da do 31. januarja pismeno sporočijo naslednje: 1. število in vrsto bralne značke; 2. če želite ustvarjalca iz matične domovine in koga. Sporočila pošljite na naslov: Draga Lupinc, šola F. Bevk - Občine.

Izleti

Starejši planinci priredijo v nedeljo, 30. t.m., izlet v Miljske hribe. Zbirališče ob 9.45 na Trgu stare mitnice (Barriera Vecchia) pri avtobusni postaji št. 20. Odhod ob 10. uri, iz Milj pa ob 11. uri. Potrebna je tudi prijavnica.

Trgovina Start šport organizira 30. t.m. smučarski izlet v Sappado. Vpisovanje v trgovini Start sport — Občine — telefon 213193.

SLOVENSKA SKUPNOST
Devinsko - nabrežinska sekcija
vabi vaščane Nabrežine in Slivnega na srečanje o
VARIANTI REGULACIJSKEGA NAČRTA
ki bo danes, 27. januarja, ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

SEKCIJA ZVEZE BORCEV - ANPI Boljunec
priredi 5. februarja v LIPICI v hotelu Maestoso
DRUŽABNI VEČER
posvečen 40. obletnici prisilnega izgnanstva slovenskih mladincev v posebni bataljon.
Vpisovanje na vaških sekcijah in na sedežu ANPI v Trstu. V Boljuncu pa v baru pri Mariji in v mlekarni Laura.
Zabavali vas bodo
VESELI GODCI.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Slavec Ricmanje - Log vabi na uprizoritev mladinske igre «Hodl de bodl» dramske skupine KUD «F. Žiberna — Povir», ki bo jutri, 28. t.m., ob 20.30 v kulturnem domu v Ricmanjih.

KD Ivan Grbec - Škedenj vabi na otvoritev grafike Marjana Kravosa in koncert dua Hrvatič - Oman, ki bo v soboto, 29. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih.

SKD Igo Gruden - ŠD Sokol Nabrežina vabi člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v društveni dvorani v Nabrežini v petek, 4. februarja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Odbor.

KD Rovte - Kolonkovec vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v soboto, 29. t.m., ob 19.30 v prvem sklicanju, ob 20. uri pa v drugem, na sedežu društva, Ul. Monte Sernio 27. Dnevni red: otvoritev in pozdravi, poročilo odbora, razprava, izvolitev novega odbora, razno.

KD F. Venturini vabi na ogled filma «Sreča na vrvici» v soboto, 29. januarja, ob 20.30 v gostilni Sonja pri Domju.

KD Rdeča zvezda Saležu priredi v soboto, 29. t.m., ob 20.30 v dvorani društvene gostilne v Gabrovcu «Vinski koncert» moškega pevskega zbora Valentin Vodnik iz Doline. Dirigent Ignacij Ota, sodelujeta humorista Vanek in Drejček ter Miran Klun in Edvin Križmančič, ki je obenem avtor veznega teksta. Režija Sergij Verč.

MENJALNICA
tel. 0481/83909

TEČAJI BANKOVCEV
26. 1. 1983

Ameriški dolar	1.350.—
Kanadski dolar	1.080.—
Švicarski frank	690.—
Danska krona	158.—
Norveška krona	189.—
Holandski florint	515.—
Francoski frank	198.—
Belgijski frank	25.—
Funt šterling	2.100.—
Nemška marka	568.—
Avstrijski šiling	80.50
Švedska krona	183.—
Debeli dinar	17.50
Drobni dinar	16.70

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141. Božje polje Zgonik: tel. 225-596. Nabrežina tel 200-121; Sesljan: tel. 209-197;

Razprava o problemih slovenskih žensk

Jutri, 28. januarja, ob 16. uri bo v dvorani deželnega sedeža CGIL v Ul. Vidali 1, srečanje in razprava o problematiki slovenske ženske v okviru manjšinske skupnosti tržaške pokrajine, ki ga prireja ZŽI - UDI. Uvodne besede bodo podale Liliana Cebulec, Tatiana Turco, Breda Pahor, Nadja Pahor in Nerina Švab.

Seja deželnega vodstva veje volvev

Vodstvo goriške in tržaške veje volvev se je v ponedeljek, 24. t.m., sestalo v Jamljah, da bi ponovno obnovilo že navezane stike med obema organizacijama. Veji sta dokončno izdelali program za drugo stopnjo skavtske vzgoje v dobi volvev (program «Zlata zvezdica»). S tem je vodstvo določilo cilje in sredstva za svoje bodoče delovanje. Cilji naj odgovarjajo skavtskim načelom, sredstva pa naj bodo vedno v skladu z otrokovo osebnostjo. Zato je program osnovan na konkretnih pobudah, ki gredo od spoznavanja okolja, narave in tabornega življenja, pa do odkrivanja verskih in narodnih vrednot. Izhodišče vsega pa mora biti delo v vodu, kjer si najmlajši člani izoblikujejo prve skavtske izkušnje. Začrtani program nudi vsem voditeljem - voditeljicam nekaj smernic za bodoče delo, obenem pa potrjuje uspeh goriško - tržaškega sodelovanja.

Vodstvo veje volvev

Razna obvestila

Glasbena matica obvešča, da je abonmajski koncert «Zagrebških madrigalistov» prenešen na ponedeljek, 28. februarja.

ZSKD
vabi na sledeče prireditve v Kulturnem domu v TRSTU:
II. REVIJA GODB
V nedeljo, 30. januarja, ob 17. uri. Predprodaja vstopnic na sedežu ZSKD od četrtka, 27. januarja.

FOLKLORNI VEČER
FS Triglav iz Buenos Airesa z jugoslovanskimi in argentinskimi plesi
V torek, 1. februarja, ob 20.30

KD IVAN CANKAR
vabi jutri, 28. t.m., ob 20. uri
na predstavitev knjige **Maria Magajne**
Trst v črnobelem
ki bo v Cankarjevi dvorani v Ul. Montecchi 6/IV.
Ob navzočnosti avtorja bo spregovoril **Marko Kravos.** Sodeloval bo **Tržaški oktet.**
Vabljeni!

Predsednik upravnega odbora
Slovenskega raziskovalnega inštituta
sklicuje na podlagi 6. člena pravil
9. REDNI OBČNI ZBOR
ki bo danes, 27. januarja, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, z naslednjim dnevnim redom:
1. poročilo upravnega odbora
2. obračun in predračun
3. poročilo nadzornega odbora
4. sprejemanje novih članov
5. razno.

GK Galerija
Ul. sv. Frančiška 20
Vabimo vas danes, 27. t.m., ob 18. uri na otvoritev razstave
BOGDAN BORČIĆ
grafike od 1970 do 1982

KD JOŽE RAPOTEC - Prebeneg
vabi danes, 27. t.m., ob 20. uri
na
PREDVAJANJE FILMOV
Oskarja Kraljiča
o prireditvah v naših krajih.

SKD TABOR - Opčine
priredi jutri, 28. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu
KONCERT
pianista Giuseppa Massaglie.
Na sporedu Schubert, Liszt, Gershwin.
Vabljeni!

RAZPRAVA V RAZŠIRJENEM ODBORU TRGOVINSKE ZBORNICE

Pri upravljanju sredstev zakona št. 828 naj bi bil soudeležen tudi Goriški sklad

Ustanova je v nekaj letih dokazala veliko mero učinkovitosti pri podpiranju gospodarskih pobud - Razprava zaenkrat ostala brez zaključka

V najrazličnejših ustanovah, združenjih in strankah postaja razprava o porazdelitvi finančnih sredstev iz zakona štev. 828 vse glasnejša. Z milijardami, čeprav še danes ni povsem znano, v kakšnem časovnem zaporedju bodo pravzaprav dane na razpolago, naj bi odpravili vse težave, ne samo goriškega, ampak tudi deželnega gospodarstva. Nič čudnega torej, če je razprava o teh vprašanjih tako živahna, pa tudi dokaj polemična, zlasti, ko se naglo približuje rok, do katerega bi morale ustanove in združenja predstaviti stvarne razvojne načrte. Marsikje jih šele sestavljajo, oziroma usklajajo, čeprav rok poteče že ob koncu meseca. V pokrajinskem svetu naj bi predvidoma o gospodarskih načrtih v zvezi z omenjenim zakonom razpravljali na današnji seji. Ker je problematika preobširna, se bo razprava po vsej verjetnosti raztegnila tudi na ponedeljkovo sejo.

O gospodarskih vprašanjih, povezanih z zakonom 828, je tekla beseda tudi na sinočnji seji razširjenega odbora goriške trgovinske zbornice, ki upravlja tudi Goriški sklad. Doslej sicer nihče še ni sprožil vprašanja, da bi pri upravljanju sredstev utegnila imeti pomembno vlogo tudi ta ustanova, ki se je pri upravljanju lastnih, razmeroma omejenih finančnih sredstev, izkazala kot zelo učinkovita. Vprašanje pa je bilo postavljeno na sinočnji seji in izzvalo precej dolgo razpravo, ki pa je ostala brez zaključka. Mogoče se bo vprašanje, ki ga je sprožil eden od treh predstavnikov pokrajinske uprave v omenjenem odboru Bruno Longo, spet vrnilo na dnevni red. Upravni odbor je v stanju predložiti, stvaren načrt posegov v korist razvoja goriškega gospodarstva, zlasti obrtništva, so menili zagovorniki predloga, in da je tudi zdaj prava priložnost, ki je nikakor ne gre zamuditi. Bilo pa je izrečenih tudi precej pomislekov zlasti kar zadeva legalno - formalno plat.

Pravzaprav velja ob koncu zabeležiti, da se je razprava o soudeležbi pri izvajanju zakona 828 razvila iz razprave o osnutku pravilnika, dokumenta, ki vsebuje glavna določila o dodeljevanju denarnih sredstev iz Goriškega sklada. Dokument je bil na včerajšnjem zasedanju tudi soglasno odobren.

Danes in v ponedeljek seja pokrajinskega sveta

Goriški pokrajinski svet se bo do konca meseca sestal kar dvakrat. Prva seja bo na sporedu že danes, s pričetkom ob 17.30, druga seja pa je sklicana za ponedeljek, 31. t.m., ob istem času.

Na današnjem zasedanju naj bi sprejeli vrsto sklepov, ki jih je treba sprejeti do 31. januarja. Med temi tudi predlog za povišek cene električne energije v smislu zakonskega dekreta o finančnem poslovanju krajevnih ustanov v letu 1983. Po vsej verjetnosti pa bo na današnjem zasedanju precej dolga razprava o gospodarskih zadevah, predvsem o načrtih za uporabo sredstev zakona št. 828.

Interpelacije komunističnih svetovalcev v deželnem svetu

Komunistični svetovalci v deželnem svetu so te dni predsedniku deželnega odbora predložili kar štiri pismena vprašanja. Tri se nanašajo na reševanje krize v treh «ključnih» podjetjih na Goriškem (Detroit, podgorska tekstilna tovarna, Tec Friuli - Sogetec), četrto pa na ukrepe, ki jih namerava dežela storiti, da se odpravijo težave v prometu zaradi zaprtja mosta na državni cesti pri Versi in da se objekt na novo zgradi, oziroma usposobi za promet.

Zaključek tečaja prve pomoči

Danes bo v prostorih šole za bolničarke v Ul. Vittorio Veneto 185 zaključno predavanje v okviru tečaja prve pomoči, ki so ga priredili Rdeči in Zeleni križ ter šola za bolničarke pod pokroviteljstvom KZE. S pričetkom ob 18.30 bo profesor Paolo Benciolini z inštituta za pravno medicino pri padovski univerzi predaval na temo «Zdravstveni in pravni aspekti prve pomoči».

GLEDALIŠKA SEZONA V KRMINU

JUTRI NASTOP ŠTANDREŽCEV Z NAMIŠLJENIM BOLNIKOM

Senčne in sončne strani gledališke sezone nam je opisala članica kulturne konzulte Wanda Gradnik

Krmin je ena manjših občin na Goriškem. V zadnjem času je bolj znana po krizi svoje kmečke industrije kot po kakšnih drugih dejavnostih. Je že tako, da časi, kakršne preživljamo, potiskajo v ospredje predvsem gmotne eksistenčne probleme.

Pri vsem tem pa najdejo Krminci časa, da potešijo tudi svoje duhovne potrebe. Kot skupnost, ki se čuti vezana na svoj kraj, na njegove tradicije in ki želi ohraniti in utrditi zaradi potrošništva zrahljane vezi, si je umislila nekaj kulturnih pobud, ki bi jih zavidali celo kraji z močnejšo razvito tradicijo na področju umetniškega ustvarjanja in poustvarjanja. Tako so v sodelovanju z občinsko upravo ustanovili kulturno konzulto, ki podobna kot velika pokrajinska središča v našj deželi že nekaj let prireja abonmajske gledališke sezone z udeležbo priznanih gledališč.

«V letošnji abonmajski sezoni imamo šest gledaliških del in tri izven abonmaja. Med temi je tudi jutrišnji nastop igralske skupine Štandrež z Molierovim delom Namišljeni bolnik,» nam je povedala Wanda Gradnik, odbornica kulturne konzulte in prizadevna delavka za razvoj in utrjevanje slovenske navzočnosti v krminski občini. Wanda Gradnik je povedala, da dežela ne podpira vseh nastopajočih igralskih hiš, ki gostujejo v krminskem gledališču, na enak način in je posebno mačehovska za tiste, ki so izven abonmaja, konkretno za slovenske. Prejšnje krati so prireditve slovenskih gledališč in druge nastopajoče skupine radi prišli poslušat njihovi sosedje, Brici z jugoslovanske strani. Zaradi omejitev na meji tokrat obiska iz Goriških brd ne bo, kar bo zrahljalo vezi, ki so bile ustvarjene s trdim in dolgoletnim delom in v katere so dosti dela in truda vložili tudi italijanski demokratični predstavniki oblasti in strank.

Kulturna konzulta si prizadeva, da bi v sezoni pred poletnimi počitnicami priredila nekaj glasbenih manifestacij. Kar zadeva slovenski življenj naj omenimo, da so imeli v nedeljo v cerkvi pri Subidi koncert božičnih pesmi, ki ga je izvedel pevski zbor sv. Antona Novega iz Trsta pod vodstvom pevovodje Raceta. Prireditve, ki je potekala pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave (navzoča je bila odbornica za kulturo Marija Ferletič) sta se udeležila tudi cerkveni pevski zbor s Plešivega pod vodstvom Simčiča in ronški cerkveni pevski zbor. Vsi skupaj so se posebno lepo «ujeli» po koncertu, na zakuski v gostilni pri Jožkotu Sirku, kjer so jim pripravili zakusko s pecivom, ki so ga pripravile plešivske gospodinje.

Ob koncu še kratka vest o tečaju slovenščine. Prvič ga je kulturna konzulta ob sodelovanju občine organizirala že lani. Za letošnji tečaj so prav te dni razpisali vpis. Tečaj bo po dvakrat na teden in bo trajal od 7. februarja do 30. maja. Lanski tečaj slovenščine je obiskovalo 10 tečajnikov. Nadejajo si, da jih bo letos več. Poučevala bo Maruška Bukovec.

Med zelo zanimive pobude sodi tudi predavanje, ki ga namerava konzulta pripraviti o briškem pesniku Alojzu Gradniku. Ob letošnjih proslavah 100-letnice njegovega rojstva je skorajda dolžnost, da se tudi krminski Slovenci spomnijo nanj. Pa ne samo oni. Tudi Italijani, zakaj Gradnik je pisal tudi v njihovem jeziku. (gv)

KIPAR ROBERT NANUT V KULTURNEM DOMU

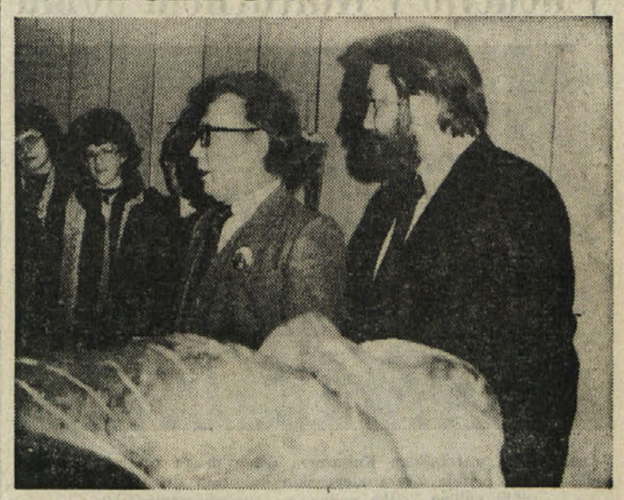

Z otvoritve razstave kiparskih del Roberta Nanuta

Od likovnih razstav, ki so se do sedaj zvrstile v preddverju Kulturnega doma v Gorici, je razstava domačega kiparja Roberta Nanuta nedvomno ena najbolj zanimivih. Gre namreč za prvo kiparsko razstavo v tem prostoru in je že to po svoje zanimivo, kako je prostor opravil tovrstno «kolavdacijo», se pravi kako utegnejo v njem posamezni eksponati «zadihati».

Spočetka je kazalo, da bo Nanutovih devet eksponatov premalo za «spodobno» samostojno razstavo. Ob eksponatih večjega formata pa se je izkazalo, da jih je za ta prostor skoraj preveč.

Ob otvoritvi razstave je bilo poudarjeno, da gre za prvo samostojno Nanutovo razstavo v Gorici: dejansko je res, da umetnika bolje poznajo drugod kot Goričani.

Robert Nanut je kipar v klasičnem pomenu besede, in to že po sami izbiri materiala (tu je razstavil namreč samo izdelke iz kamna in lesa). Vidno je, da je bilo njegovo prvo šolanje v očetovi kamnoseški delavnici: pretežno pokopališka plastika ga je že v tem času uvajala v monumentalno merilo kiparskega izražanja. Nanutova ustvarjalna pot pa se je v tej smeri nadaljevala še posebno v času, ko se je šolal v kiparski šoli v Carrari, se pravi v samem središču italijanske kiparske (kamnarske) tradicije.

Videti je, da je kipar pri izbiri kamna zelo izbirčen: od šestih razstavljenih eksponatov iz kamna je vsak iz drugačnega kamna in barve, od «peklensko» črnega doljanca mimo carrarskega «ožilja» in rdečkastega granita vse tja do snežno belega «lase». Izbirčnost izhaja nedvomno prvenstveno iz estetskih razlogov, s katerimi išče umetnik različne možnosti in rešitve.

Kipar se zadržuje izključno pri človeški figuri, od te pa odbere za oblikovanje večinoma samo torzo. Ta postane potemtakem avtonomna forma in v sebi zaokrožen «objekt»: v takšni jedrnatosti se vidneje, se pravi z večjo napetostjo, forma prebija v prostor, kot da bi se hotela izviti iz lastne utesnjenosti. Koder obravnava avtor figuro z naostrenimi, «gotskimi» profili (in to se najpogosteje dogaja), ima svetloba izredno pomembno, če ne bistveno vlogo: to velja še posebej pri velikem ležečem ženskem aktu v belem marmorju, kjer je svetlobna (in senčna) igra tako pestra, raznolika, in «prestopna», da se ob drugačni razsvetlitvi pojavijo neštete variante.

Iz izpostavljenih kipov bi človek pravzaprav razbral razne življenjske dobe moškega in ženske, od nežne otroške, mimo razgibane mladostne pa do zrelih let, ko so moška pleča najbolj odporna (in uporna), ženska figura pa postane pravi vzorec ženskosti v najglobljem pomenu besede.

Nanutova kiparska kultura je klasična predvsem v smislu, da se dejansko navezuje na antično in gotsko ter renesančno italijansko tradicijo. Zato je kipar zagovornik kiparskega izdelka kot nečesa trajnega in dodelanega. Z vsemi temi lastnostmi se je Nanut postavil proti tistim sodobnim kiparskim smerem, ki zanikujejo kiparski izdelek kot «objekt», in je bliže pojmovanju Brancusija in Moora, katera prav tako pojmujeta formo kot plastično strukturo (in to kot nekaj absolutnega) v neštevilnih prostorskih razmerjih.

S pričujočo razstavo smo torej odkrili kiparja in spoznali njegovo umetniško fiziognomijo. In ker postaja danes kipar take «sorte» že sam po sebi redkost, smo razstavo še posebno veseli.

M. R.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

DANIEL L. COBURN
PARTIJA REMIJA
tragikomedija

DANES, 27. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu «A. Budal» v Štandrežu
JUTRI, 28. januarja, ob 20.30 na sedežu društva «Kras» v Dolu
v soboto, 29. januarja, ob 20.30 na sedežu društva «Briški grič» na Bukovju v Števerjanu
v nedeljo, 30. januarja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah
v ponedeljek, 31. januarja, ob 20.30 na sedežu društva «Naš prapor» v Pevmi

Gostovanje Mladinskega gledališča iz Ljubljane
Fridrich Karl Waechter
ŠOLA ZA KLOVNE
mladinska igra
v soboto, 29. januarja, ob 9. uri in ob 10.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Današnji spored Srečanja malih odrov

V okviru srečanja malih odrov, bosta v Novi Gorici danes dve prireditvi: ob 17.30 se bo v veliki dvorani Kulturnega doma predstavilo gledališče El Teatro Fronterizo iz Barcelone z igro O bolhah in igralcih, ob 20.30 pa bo v gledališki dvorani v Solkanu nastopilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z delom A. Schnitzlerja «Rajanje».

Jutri popoldne in zvečer je napovedana predstava Rožnati trikotnik. Centra za kulturno dejavnost iz Zagreba in Radulovićeva Golobnjača v izvedbi študentskega kulturnega centra iz Beograda.

Razna obvestila

Faktor M predstavlja kabaret Maura Radigne «GNOCCHETTI», jutri ob 21. uri v Kulturnem domu v Gorici.

Dijaki učiteljišča «S. Gregorčič», v sodelovanju z Mladinskim krožkom priredijo v soboto, 29. t.m., ob 20.30 dijaški ples, ki bo v mal. dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Na sedežu planinskega društva v Gorici je v teku vpisovanje za Planinski ples, ki bo 12. februarja. Prijave sprejemajo vsak dan od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure. Pohitite z vpisom, ker je število mest omejeno!

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «La febbre del successo». N. Diamond in L. Oliver.
CORSO 17.15—22.00 «Amici miei II». U. Tognazzi in A. Celi.
VITTORIA 17.30—22.00 «Desiderio erotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Poltergeist: demoniache presenze».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Per amore e per denaro».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Angeli pekla». Ameriški film.
SVOBODA 18.00 — 20.00 «Maratonci tečejo častni krog». Jugoslovanska komedija.
DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, telefon 32-551.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72340.

POGREBI
Ob 9.15 Cecilia Cren iz bolnišnice usmiljenih bratov v Ul. Diaz v Červinjan.

V TOREK PONOČI NAD LETALIŠČEM V RONKAH

Odpovedala je kontrolna lučka Pilot je nameraval zasilno pristati

Letalo, ki bi moralo pristati ob 22.10, je dve uri letelo v krogu nad letališčem - S kontrolnega stolpa so med nizkim preletom ugotovili, da sta kolesi povsem pripravljeni za pristanek

Na srečo je odpovedala samo kontrolna lučka, sicer bi se zadeva utegnila končati precej drugače, za 63 potnikov in nekaj članov posadke letala DC 9, ki je v torek ponoči priletelo iz Rima in ki bi moralo ob 22.10 pristati v Ronkah. Pristajanje pa se je zavleklo za skoraj dve uri. Glavni pilot je namreč na kontrolni tabli ugotovil, medtem ko se je pripravljal za spust na letališče, da levo kolo ni v položaju za pristajanje. Takoj je obvestil kontrolni stolp ter sporočil, da bo krožil nad letališčem, dokler se ne porabi zaloga goriva in da bo nato poskusil zasilno pristati. Medtem so na letališču že tudi pripravili vse potrebno. Na srečo so iz kontrolnega stolpa med nizkim preletom letala opazili, da sta obe kolesi popolnoma na svojem mestu in da je najbrž prišlo do okvare samo na kontrolni plošči. Kmalu zatem je DC 9 srečno pristal. Za vsak slučaj se je pilot dotaknil steze najprej z desnim, nato pa še z levim kolesom. Bilo je vse v najlepšem redu. Oddahnili so se tudi potniki, med njimi tržiški župan in nekateri upravitelji iz naše dežele. Skoraj dve uri so leteli nad letališčem v Ronkah.

JUTRI POPOLDNE

Slovesnost v Golem brdu ob izročitvi namenu novega vodovoda

Jutri popoldne bo v Golem brdu, v skrajnem zahodnem delu Goriških Brd slovesnost, ki jo prirejajo Skupščina občine Nova Gorica in Goriški vodovodi. Namenu bodo namreč izročili vodovod Golo brdo - Breg, ki so ga že pred časom zgradile mladinske delovne brigade. Vodo bodo v zaselka pošiljali iz omrežja na italijanski strani, v občini Dolenje. Pričakujejo, da se bodo slovesnosti, ki bo ob 15.30 udeležili tudi predstavniki oblasti iz obmejnih krajev, na italijanski in jugoslovanski strani, kakor tudi predstavniki konzorcija CAFO, ki upravlja vodovodno omrežje v občini Dolenje.

Breg in Golo brdo sta zadnji naselji na območju jugoslovanskih Brd, kjer doslej še ni bilo vodovoda.

V Romansu javna razprava o človekovih pravicah

V prostorih socialnega centra v Romansu, bo v soboto, ob 20. uri, javna razprava o človekovih pravicah in osebni svobodi. Razprava sodi v spored srečanj na temo «Mir v svetu», ki jih prireja krožek ACLI. Gost sobotnega večera bo Dora Guadagnini, žena v Argentini izginulega novinarja, ki bo podala neposredno pričevanje o tragediji svojcev tisočev brez sledu izginulih oseb. Srečanje bo vodil član vsedržavnega vodstva ACLI, Fabio Marchetti.

ZARADI NUJNIH DEL

Jutri brez vode v Sovodnjah in na Peči

Zaradi nujnih del na dovodni cevi vodovodnega omrežja jutri ne bo vode na območju Sovodenj in Peči. Dobavo vode bodo prekinili ob 9. uri, prekinitev pa bo trajala predvidoma do popoldanskih ur. Tako javljajo iz tehničnega urada vodovodnega konzorcija CAFO in prosijo za razumevanje.

Kmet padel pod traktor

Med delom na polju blizu Krmina se je včeraj popoldne ponesrečil 41-letni Stanislav Maurič iz kraja Novali. Nesreča se je zgodila okrog 15. ure, ko se je traktor, ki ga je upravljal Maurič, prevrnil in ga pokopal pod seboj. Maurič pa je pri tem imel precej sreče. Njegovo telo se je pod težo vozila namreč zarilo v sveže preorano zemljo in tako je dobil le lažje poškodbe na roki in nogah. Potreben je bil poseg gasilcev, da so ga izvlekli izpod traktorja in prepeljali nato v krminsko bolnišnico, kjer se bo zdravil 15 dni.

V TOREK V KULTURNEM DOMU

Mario Scaccia predstavil edini film o Petroliniju

Filmski trak nam posreduje mojstrske like, ki jih je znal ustvariti samo ta veliki gledališki igralec

Da je Kulturni dom v Gorici po svoji odprtosti in pestrosti različnih kulturnih prireditev nekaj edinstvenega in ne samo v našem mestu, priča torkovo predvajanje Petrolinijevega filma, na katerem je bil prisoten znani italijanski gledališki igralec Mario Scaccia. Prireditev je bila žal slabo obiskana, verjetno ker urnik, zaradi večernega nastopa Scaccie v Verdijevem gledališču, ni bil najbolj primeren, vseeno pa bi zaslužila večjo pozornost s strani občinstva.

Kot je uvodoma dejal Sandro Scandolara v imenu prirediteljev, Kinoateljeja, Piccolo Cinejorum in deželne gledališke ustanove, je bila to edinstvena priložnost, da smo ponovno videli enega največjih italijanskih igralcev vseh časov. Ettore Petrolini je namreč bil izredno nadarjen igralec, ki je s pikro ironijo in ostro satiro zgradil cel repertoar karakternih figur skozi katere je gledal na družbo prvih desetletij našega stoletja. Bil je izključno gledališki igralec, zato se nam njegovo delo ni ohranilo na filmskih dokumentih. Izjemo predstavlja le Blasettijev film, ki smo ga videli v Kulturnem domu, v katerem je režiser posnel Petrolinija, ko je na odru, v neposrednem stiku z občinstvom ustvarjal neponovljive figure: tako smo videli Gastoneja, Pulcinella, Petrolinijevo redukcijo Molierovega «Po sili zdravnika», na koncu pa Nerona, s katerim igralec v brk fašistični cenzuri zasmehuje Mussolinija. Po filmu je Mario Scaccia, ki je verjetno največji Petrolinijev poznavalec in je tudi v Gorici uprizoril dve njegovi deli, spregovoril o liku tega nepozabnega igralca, «ki pa je bil izven gledališča žalosten in otožen kot vsi veliki komiki.»

Druga revija zamejskih godb v nedeljo v Kulturnem domu

V nedeljo bo v tržaškem Kulturnem domu druga revija zamejskih godb. Revijo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Na gornji sliki vidimo kriško godbo, na spodnji ricmanjsko

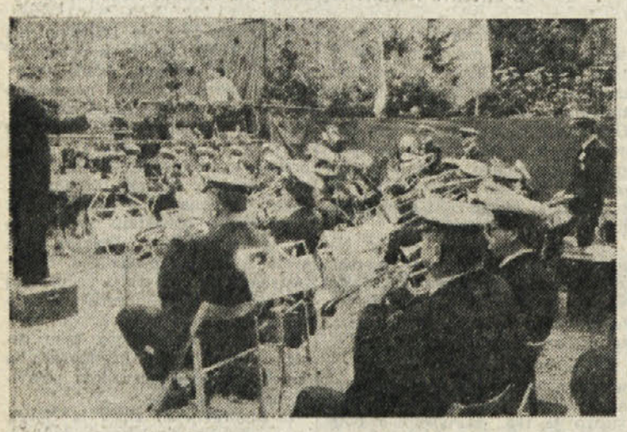

Patronat KZ - INAC svetuje

Prostovoljni prispevki ne dajejo pravice do višje minimalne pokojnine

Vpr.: «V eni izmed decembrskih rubrik ste objavili zneske pokojnin po 1. januarju 1983. Tisti, ki imajo več kot 780 tednov zavarovanja, dobijo 293.950 lir na mesec, ostali pa 276.050 lir, torej skoraj 18.000 lir manj. Kontroliral sem januarski odrezek pokojnine in ugotovil, da moja žena prejema nižjo minimalno pokojnino, čeprav na prospektu, ki ji ga je izdal INPS ob upokojitvi, jasno piše, da je imela celo 821 plačanih tednov. Očitno gre za pomoto, saj je žena delala skoraj 14 let, nato va je še dobri dve leti plačevala prostovoljne prispevke in plačala celo več, kot je bilo treba. Kako lahko doseže, da ji priznajo višjo minimalno pokojnino?» P.U.

Na podlagi podatkov, ki nam jih posredujete, lahko takoj ugotovimo, da INPS izplačuje vaši ženi pokojnino, ki ji dejansko pritiče. Res je sicer, da uveljavlja več kot predpisanih 781 tedenskih prispevkov, toda pokojninski zakon izrecno predvideva, da pridejo v poštev za priznanje tega dodatka le prispevki, ki so plačani ob redni zaposlitvi, in pa simbolični prispevki, kot so lahko bolezen, služenje vojaškega roka in podobno. V nobenem primeru pa niso parificirani prostovoljni prispevki in ker izhaja, da so bili prav prostovoljni prispevki odločujoči za uveljavitev 15-letne pokojninske dobe, je INPS povsem točno priznal vaši ženi nižjo minimalno pokojnino.

OLJČNE PRIJAVE

Vpr.: «Pred dnevi ste mi poslali pismo, v katerem navajate, katere dokumente je treba pripraviti za prijavo oljk. Med drugim pišete, da mora letos vsakdo prošnji priložiti tudi katastrski list tistih terenov, na katerih goji oljke. Vsi pridelovalci nimamo doma tega dokumenta in nam je precej nerodno vpraševati ta list na katastrskem uradu v Trstu. Zakaj delate te komplikacije, ko to ni potrebno. Prijatelj mi je namreč pravil, da je bil v vasi nekdo, ki je po hišah pobiral podpise za prijavo oljk in sploh ni vprašal katastrskega lista. Mi lahko brez vsakih ovinkov pojasnite, kako je s to zadevo?» R.S.

Povsem soglašamo z vami, ko trdite, da si moramo naliti «čistega vina». V vsakodnevnem življenju nastane večji del nesporazumov in napačnih tolmačenj prav zaradi «ignorance», se pravi zaradi nevednosti oziroma površnosti. Zakon letos izrecno predvideva, da je treba sleherni prošnji priložiti tudi katastrski list, to pa zaradi tega, da preprečijo makroskopske špekulacije, do katerih je prišlo v južni Italiji. Seveda to ni primer naših pridelovalcev oljk, vendar pa veljajo predpisi enako za vse državljane. Zato si kar preskrbite zahtevani katastrski list.

* * *

Zadnje dni se v naši deželi veliko govori tudi o nesrečnem dekletu, ki se je predajala tako imenovanemu lahkemu življenju in je to drago plačala: našli so jo mrtvo na nekem travniku. Iz Zuericha v Švici pa prihaja vest, da so tamkajšnja «dekleta ulice» vložila prošnjo na policijo, da naj bi jim podaljšali delovni urnik, da naj bi jim dovolili za tri ure čas, ko se lahko «sprehajajo». To naj bi narekovale «nove razmere tržišča», iz česar moremo sklepati, da imajo veliko dela. Hkrati «dekleta ulice» zatrjujejo, da njihov podaljšani delovni urnik ne bo motil javnega reda in tudi ne morale. Kolikor se v današnjih dneh o morali sploh more govoriti . . .

Kaj povedo številke o turizmu v Italiji

Lani je turizem prinesel za deset tisoč milijard lir tujih plačilnih sredstev, s čimer so se krili stroški uvoza prehrambenega blaga - Kaj nam napovedujejo za letos?

Huda gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, vpliva tudi na eno najdonosnejših industrijskih panog, na turizem. Čeprav nas od prave turistične sezone ločuje še več mesecev, se v gostinskih krogih že pripravljajo na glavno sezono in o njej razpravljajo, seveda delajo tudi račune, kaj bo ali kaj naj bi prinesla. Če vzamemo v poštev absolutne številke, spada Italija v sam evropski vrh, v svetovnem merilu pa so pred njo le Združene države. Če pa bi upoštevali relativno merilo, če bi namreč jemali v poštev število turistov in nočitev in ga primerjali s številom prebivalstva neke dežele, sta na primer Švica in Avstrija daleč pred Italijo, kajti komaj osem milijonov Avstrijcev ima v letu dni skoraj 150 milijonov nočitev, vtem ko jih ima 56-milijonska Italija «le» 340 milijonov. Sosedna Jugoslavija, ki se prav tako vrinja med sredozemske turistične dežele, je v precejšnji zamudi ali zaostanku, kajti njene zmogljivosti se ne morejo meriti z zmogljivostmi sosednih dežel, poleg tega se je «na evropskem tržišču» pojavila prepozno, ko so si druge dežele, kot na primer Italija, Španija in Grčija že zdavnaj ustvarile sloves in zagotovile goste iz vse srednje in severne Evrope. In čeprav konkretni računi govore, da je jugoslovanski turizem še vedno konkurenčen ostalim, so najnovejše jugoslovanske raziskave pokazale, da se Jugoslavija ne sme niti letos nadejati večjim uspehom, nasprotno, zanimanja za njene turistične kraje je letos še manj kot ga je bilo lani. Toda že večkrat se je zgodilo, da so bile napovedi zgrešene in zakaj bi se to ne zgodilo tudi tokrat.

Kot smo rekli, je Italija glede tega prva v Evropi in druga na svetu. In to v absolutnih številkah. To potrjujejo tudi lanskoletne številke, ki nam povedo, da je v lanski turistični sezoni gostinstvo dalo nič manj kot 30 tisoč milijard lir. Seveda je to prišlo prvenstveno iz žepov domačega prebivalstva in sicer kar dve tretjini, toda od tujih gostov je priteklo v Italijo kar za obilnih deset tisoč milijard lir tujih valut. Če od tega odštejemo 2 milijardi 300 milijonov lir, koliko so italijanski turisti potrošili izven svoje domovine, preostaja od turizma čistih 8,5 tisoč milijarde lir, koliko na primer Italija uvozi na leto mesa in drugega prehrambenega blaga. Sicer pa so bila iz turizma izhajajoča devizna sredstva tista, ki so italijanski državni blagajni krepko pomagala pri pokrivanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja.

Ko smo govorili o italijanski turistični zmogljivosti, smo rekli, da je v mínulem letu bil zabeležen nov rekord: 340 milijonov nočitev, kar je bilo kar za 16 odstotkov več kot v letu 1981. Od tega je na tuje turiste odpadlo 102 milijona nočitev, kar je bilo za okoli 12 odstotkov več kot leto prej. Kot se razbere iz gospodarskih virov, se s turizmom v Italiji ukvarja kar poldrugi milijon ljudi, ki so zaposleni vse leto ali sezonsko v 42 tisoč hotelih, motelih, pensionih in drugih prenočiščih, kjer imajo na razpolago 5.5 milijona ležišč, nadalje 88 tisoč restavracij in zadevnih gostišč ter drugih primernih lokalov. Tujim in domačim turistom je na voljo še nad 120 tisoč barov in točilnis, nad 6500 shajališč, plesišč, discoklubov in podobnih zabavišč.

Seveda je treba sem prišteti še eno največjih in najpomembnejših turističnih atrakcij, posebno za tuje turiste. V mislih imamo italijansko zgodovinsko-kulturno bogastvo. V italijanski javnosti se pogosto govori o pomanjkljivostih na tem področju, namreč o muzejih, ki so slabo oskrbovani, ob praznikih nedostopni, včasih tudi predragi in podobno. Toda Italija ima na tem področju toliko zanimivosti, da njeno zadevno bogastvo pride do izraza tudi ob vseh teh pomanjkljivostih, kajti če je na primer v Firencah zaprt en muzej, sta ob njem takoj odprta dva. Podobno je v Rimu, podobno je v drugih tudi manjših mestih, da ne govorimo o Benetkah, kjer so lani zaradi izrednega navala ljudi prišli celo v velike težave, da so publiko in trije goste navajali drugam, ker so bile beneške zmogljivosti prešibke.

Smo še sredi zime, čeprav je bila doslej mila. Pri dosedanjem lepem vremenu pa je bilo v Piranu, v Luciji in Izoli kar živo in posebno lastniki športnih in drugih plovil so se pomujali, da bi s svojih čolnov in jadrnic odstranili kaj rje, da bi čoln bil pravočasno nared (Foto M.J)

KAMNIŠKA «LIRA» SKOZI SVOJO ZGODOVINO

Polnih sto let delovanja včasih vrhunskih dosežkov

Redno nastopanje doma - Velika gostovanja v tujini - Uspehi v Arezzu in drugod
Krstna izvajanja delslovenskih skladateljev - Prvi zbor s svojo ploščo že 1912. leta

Med številnimi značilnostmi slovenskega človeka je tudi ta, da rad poje. Če je morda ali bolje zagotovo pretirano reči, da tam, kjer se znajdejo trije Slovenci, že formirajo kvartet, zagotovo drži, da je tudi pesem pripomogla slovenskemu narodu, da se je ohranil na svojem ozkem življenjskem prostoru, ki je bil tako hudo izpostavljen tujim vdorom, napadom in pritiskom. Pevski zbori, ki so nastajali na vseh koncih in krajih slovenske zemlje pred davnimi desetletji, so prispevali k nacionalni buditvi slovenskega človeka, in v njegovem boju za osveščenost in obstanek. Eden takšnih pevskih zborov je zbor ali bolje društvo Lira iz Kamnika, ki je pred kakim mesecem slavilo svojo 100-letnico.

Ker je ta pevski zbor eden pomembnih slovenskih pevskih zborov nasploh, se bomo ob njegovi 100-letnici nekoliko pomudili pri njegovi zgodovini in spregovorili o njegovem delovanju. V zajetnem in domiselno oblikovanem ter vsebinsko bogatem katalogu, ki je Liro pospremil v drugo stoletje pevskega delovanja, smo zasledili tudi kak pomembnejši odstavek. Tako je častni predsednik Lire dr. Albert Čebulj v uvodu zapisal: «Na dobo slovenskega narodnega prebujenja, na čas prvih zgodovinskih ljudskih taborov in vsa takratna gibanja gleda Kamnik lahko z izrednim ponosom. V času prvega slovenskega tabora je bila leta 1868 ustanovljena Narodna čitalnica v Kamniku. Iz kroga čitalničarjev je izšla pobuda za prvo samostojno slovensko pevsko društvo Lira, ki je bilo ustanovljeno novembra 1882.» «Tej ugotovitvi lahko dodamo le to, da smo lahko ponosni na Liro in njeno stalnost, naprednost in mednarodno dejavnost,» žal pa moramo ob tem ugotoviti, da je bil po malomarnosti nekoga celo po osvoboditvi uničen del arhiva tega tako pomembnega društva.

Torej prvo samostojno pevsko društvo Lira se je razvilo iz čitalniškega pevskega zbora, «goreči privrženci samostojnega pevskega društva» so 4. novembra 1882 sprejeli društvena pravila, ki jih je 9.11.1882 potrdila deželna vlada, 12.11. istega leta pa je bil ustanovni občni zbor društva v gostilni «pri Grašku», «pod zgodovinsko hruško», na katero so še danes Kamničani ponosni.

Prvi predsednik društva je postal Alojz Vremšak, ki je ostal na tem mestu do 1902. leta. Namen društva pa ni bil le pospeševanje petja, pač pa po možnosti tudi podpiranje slovenske glasbene publikacije, leto 1905 pa je društvo skušalo delovati celo na gledališkem področju.

Slovenski pesnik, goriški slavček Simon Gregorčič je v marcu 1885 v pismu vodstvu Lire med drugim zapisal «Vzbujajte, dramite, vnemajte narod! Vi imate v svojih čistih grlih orožje . . .»

Kamniška Lira se je, kot vidimo, ukvarjala tudi z drugimi dejavnosti, vendar je bila njena glavna dejavnost petje in o tem je vredno zapisati nekaj, kar bi veljalo še danes posnemati. Med drugim tudi to, da je zbor Lira pred drugo svetovno vojno na leto naštudiral do 40 skladb, da je zbor vsako leto prirejal v Kamniku po štiri koncerte in da so bili ti koncerti povezani še z drugimi velikimi kulturnimi prireditvami. Toda zbor Lira je veliko nastopal tudi izven svojega kraja, po vsej Sloveniji, pa tudi v naših krajih in na Koroškem. Ob 10-letnici pevskega društva «Hajdrih» na Proseku je nastopil tudi Kamniški pevski zbor in kronisti so zapisali, da je tedaj na Proseku iz 600 grl zadonela se vedno živa Hajdrihova pesem «Morje Adrijansko».

Kot smo že rekli, je bil del arhiva kamniškega zbora zaradi malomarnosti nekoga uničen, kljub temu moremo obnoviti nekaj zgodovinskih podatkov, med drugim to, da je Lira že 1893 nastopila na Koroškem, leta 1906. jo srečamo v Postojni na slavju ob odkritju spomenika Vilharju, po prvi svetovni vojni pa se koncerti in nastopi vrstijo širom po Sloveniji tako na primer v Mariboru, na Jesenicah v Ljubljani. Po osvoboditvi pa, začenši z letom 1960, je Lira kar šestkrat obiskala Koroško in v Celovcu in drugod uprizorila šest koncertov, pri nas, v našem zamejstvu je nastopila trikrat, leta 1966 je nastopila na mednarodnem pevskem tekmovanju C. A. Seghizzi v Gorici. Pred obilnim letom pa tudi na Madžarskem.

Med najuspešnejšimi nastopi kamniškega zbora Lira je prav gotovo nastop za znanem mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v Arezzu. Lira je v Arezzu 1965. leta dosegla v moški skupini kar drugo mesto in le za eno točko izgubila prvo mesto, ki ga je tedaj odnesel Coro Alpino iz Milana. Kamniški pevski zbor Lira je gostoval tudi drugod, na primer na Holandskem v zahodni Nemčiji in Švici. Samo ob sebi se razume, da je za tovrstne glasbene nastope Lira pripravila obsežne in stilno raznolike sporede, da je poleg umetnih pesmi domačih skladateljev vključila v svoj repertoar tudi druge velike mojstre, na primer starega slovenskega klasika Gallusa, pa tudi Schuberta, Brahmsa, Mokranjca, Janačka in druge.

In pri vseh velikih nastopih in uspehih doma in v tujini, menijo v vodstvu Lire, so doživeli svoj največji rezultat, največji uspeh na Poljskem in sicer v filharmonični dvorani v Katovicah, predvsem z Maroltovo «Ohcetjo v Kani galilejski».

Seveda je nemogoče v priložnostnem zapisu strniti napore in rezultate sto let dela. Že sama programska predstavitev Lirinih nastopov bi zahtevala posebno študijo. Vrhu tega je treba vedeti, da je prav Lira pogosto, zelo pogosto predstavljala slovenskemu poslušalstvu nova, izvirna dela. Še več, včasih, bi rekli, se je prenaglila in se lotevala skladb, ki jih publika ali kritika ni sprejela takoj, a te skladbe spadajo danes v tako imenovani železni repertoar boljših in najboljših zborov.

Lira je imela pri tem srečo ali prednost, da je bila vedno «v rokah» sposobnih glasbenikov, konkretno glasbenikov iz družine Vramšakov, saj je na primer Ciril Vremšak vodil zbor kar 42 let. Z zborom pa so kot skladatelji sodelovali tudi številni znani slovenski glasbeni mojstri kot so Emil Adamič, Zorko Prelovec, pa tudi naša Fran Venturini in Danilo Švara.

In ves čas, vseh 10 let je bil zbor aktiven, razen v času nacistične okupacije Gorenjske in Slovenije, v času druge svetovne vojne. Zadnji koncert tik pred izbruhom druge svetovne vojne je Lira pripravila 22. marca 1941, nakar je njena pesem utihnila vse do osvoboditve. Nato je začela spet s svojim delovnim poslanstvom in se najprej priključila naporom pri obnovi, nato je pričela svoje programe izčiščevati in se je lotila tako imenovanih portretnih ali stilnih koncertov in pripravila na primer koncert, posvečen Emilu Adamiču, koncert posvečen Zorku Prelovcu, nato Francu Maroltu, Cirilu Vremšaku, končno slovenski partizanski pesmi, slovenski vojaški pesmi, itd.

Še in še bi lahko naštevali in opisovali, toda za zaključek bomo navedli le naslednja dva podatka, ki sta izredno zgovorna: Od leta 1963 do 1982, torej v 20 letih je kamniška Lira izvedla kot prva nič manj kot 30 skladb slovenskih skladb. Verjetno pa je Lira tudi prvi slovenski pevski zbor, ki si je «privoščil» gramofonsko ploščo. Bilo je to leta 1912, ko je pri družbi Internacional Zonophone Company posnel ploščo z naslednjima dvema pesmima «Kaj ti je, pobič» in «Vinski bratje».

POGOVORI O DAVKIH ● POGOVORI O DAVKIH ● POGOVORI O DAVKIH

Rubriko «Pogovori o davkih» pripravlja Slovensko deželno gospodarsko združenje s svojimi tehniki in strokovnimi sodelavci. V rubriki bomo o večjih zakonskih spremembah, ki zadevajo širši krog bralcev, ali ob pomembnejših davčnih zapadlostih obravnavali aktualno problematiko. Rubrika bo lahko serijska, če bo obravnavana tematika predolga za enkratno objavo.

Danes nadaljujemo serijo prispevkov o davčnih ukrepih, ki jih je Fanfanijeva vlada sprejela 30. decembra 1982 in ki so zajeli več davčnih zakonov, na primer tudi predpise o zvišanju koeficientov za določanje katastrskega dohodka zemljišč in zgradb.

Prispevek je pripravil dr. Stevo Kosmač.

ZVIŠANJE KOEFICIENTOV ZA DOLOČANJE KATASTRSKEGA DOHODKA ZEMLJIŠČ IN ZGRADB

a) **zemljišča:**
Obdavčljivi dohodek zemljišč določimo tako, da katastrski dohodek pomnožimo z določenim koeficientom. Prav ta koeficient se je zvišal od 120 na 170 (torej za več kot 40%). Novi koeficient se je zvišal od 120 na 170 (torej za več kot 40%). Novi koeficient velja že od 1. 1. 1982, kar pomeni, da ga bomo morali upoštevati že pri sestavljanju dohodkov za leto 1928 (mod. 740, 750 ali 760).

b) **zgradbe:**
tudi koeficienti, s katerimi moramo pomnožiti katastrski dohodek zgradb, so se zvišali od 1. 1. 1982.

Poglejmo nekaj primerov, kako so koeficienti poskočili:

Kategorija	Opis	Prejšnji koeficient	Sedanji koeficient
A/1	Gosposka stanovanja	200	280
A/2 in A/3	Civilna in ekonomska stan.	165	230
A/4, A/5, A/6	Ljudska in kmečka stan.	140	195
A/8	Vile	230	320

Če vzamemo za primer navadno stanovanje kat. A/3 (ekonomske vrste) s katastrskim dohodkom 6.540 lir, ugotovimo, da se nam bo dohodek zvišal:

od 6.540x165 . . . . . 1.079.000
na 6.540x230 . . . . . 1.504.000
= razlika znaša 425.000 lir

Če smo podvrženi količniku IR PEF 29% in stanovanje ni prosto davka ILOR 15%, pomeni, da bomo skupno plačali za stanovanje kar za 187.000 lir višji davek (425.000x44%).

IZREDNI OBČINSKI DAVEK NA ZGRADBE

Vlada je poskrbela tudi za občine in njihove finance. Z zakonskim odlokom z dne 30. decembra 1982, št. 952 čl. 19 je namreč dala občinskim upravam možnost, da uvedejo za leto 1983 izreden davek na dohodke stanovanj. Ta davek je namenjen prav blagajnam občin, ki ga bodo same tudi določale in izterjevale. Prav tako bodo občine kaznovale kršitelje z denarnimi kaznimi, ki so za to določene.

Občine imajo možnost, da uvedejo davek do 31. marca letos in da istočasno določijo njegovo višino. Pri tem lahko občine izbirajo med petimi količniki: 5%, 10%, 15%, 20% ali 23%. Če do tega datuma občine ne bodo ukrepale, izgubijo pravico do uvedbe davka.

Davek bodo morali plačati davkoplačevalci, ki imajo v posesti zgradbe in to bodisi kot lastniki kot tudi če imajo na njih drugo stvarno pravico (npr. užitek).

Davka so proste zgradbe, ki so namenjene verskim obredom in kmetijskim dejavnostim.

Novost je v tem, da bodo morala ta davek plačevati tudi podjetja na zgradbe, ki jih uporabljajo kot osnovna sredstva («beni strumentali»), npr. za delavnice, trgovine, urade itd. Do sedaj so namreč te zgradbe bile proste davkov IRPEF in ILOR.

Izvzete so le tovarne, ki so namenjene industrijskim in obrtnim dejavnostim, če jih uporabljajo sami lastniki oziroma osebe, ki imajo na zgradbah užitninsko pravico.

Podvržene pa so novemu davku vse zgradbe, ki:

— ne služijo dejavnostim podjetja
— služijo dejavnostim podjetja («beni strumentali»), razen tovarn
— tovarne, ki jih ne upravljajo sami lastniki.

Davek morajo plačati tako fizične osebe kot tudi družbe. V primeru, da se lastništvo neke zgradbe prične ali neha v letu 1983, smo dolžni plačati davek le sorazmerno za dobo, ko smo bili lastniki.

Zakon določa olajšave za neluksuzna stanovanja, ki so oproščena davka ILOR. Za ta stanovanja si lastnik odbije 100.000 lir od dohodka stanovanja in na razliko obračuna davek.

Za ostale zgradbe, ki so podvržene davku ILOR, pa lastnik izračuna davek na podlagi polovičnega količnika, ki ga je določila občina.

Primer:

Katastrski dohodek stanovanja znaša 5.250 lir (kat. A/3). Občina je odobrila 10% izredni davek na zgradbe na podlagi odloka 952/82.

Najprej moramo izračunati obdavčljivi dohodek stanovanja. To storimo s tem, da katastrski dohodek množimo z 230:

5.250x230 = 1 207.000

Na dohodek 1.207.000 lir izračunamo izredni davek 10%, t.j. = 121.000 lir.

Če je stanovanje podvrženo davku ILOR, bomo izredni davek izračunali na podlagi polovičnega količnika, t.j. 5%:

1.207.000x50% = 60.000 lir

Davek moramo poravnati v dveh obrokih:

— prvi obrok (predujem) znaša 5/6 skupnega davka in ga moramo plačati do 30. novembra letos:
60.000x5/6 = 50.000 lir
— drugi obrok (saldo) pa poravnamo do 31. maja 1984:
60.000 —50.000 = 10.000 lir

Za plačilo davka imamo dve možnosti:

— neposredno občinski zakladnici
— s pologom na poštni tekoči račun.

Za plačilo moramo izpolniti posebno položnico, ki jo je določilo finančno ministrstvo. Na položnici moramo navesti svoje podatke, davčno številko («codice fiscale»), stalno bivališče, opis zgradb, dohodek in davek, ki ga moramo plačati, ter dobo.

Če imamo zgradbe v več občinah, moramo opraviti plačilo vsaki občini posebej.

Dr. STEVO KOSMAČ

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Italijanska kronika
13.25 Vremenska slika
13.30 Dnevnik
14.00 Zim, zum, zam
Glasbena oddaja, ki jo vodi Aleksander - 4. del
15.00 Šola in vzgoja
15.30 Little Tony in koncert
16.00 Glasbeni program
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 Neposredna oddaja iz studia 3
17.10 Nils Holgersson
roman v nad.
17.30 10 foto ena zgodba
18.00 Prijatelj Gipsy
18.20 Dnevnik 1
Sever kliče Jug - Juk kliče Sever
18.50 «Gian Burrasca», 3. del
19.45 Almanah - Vremenska slika
20.00 Dnevnik
20.30 Ugani, kdo pride na večerjo? - film
22.25 Dnevnik
22.35 Pogovor o filmu
23.40 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
Danes v parlamentu - Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja
14.00 - 16.00 Tandem, popoldanski program
14.20 Doraemon, risanka
14.30 Videogames, 2. del
14.50 Zabavajmo se:
Nepozabni večer (TV film)
15.40 Risanke
16.00 Šola in vzgoja
16.30 Planet
17.30 Dnevnik 2 - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Tretja stran
18.40 Dnevnik 2 - Šport
18.50 Corri Gei, Gei - TV film
Vremenska slika
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.30 Posebna oddaja dnevnika 2: Kljunasti križ: Hitler na oblasti - 2. del
Svastica ali po naše kljukasti križ je bil znak nacistične stranke in simbol najbolj mračne dobe v Evropi. Pod tem naslovom imamo tudi oddajo, ki skuša prikazati nacifašistično dobo in zlo, ki ga je nacizem prinesel svetu. Danes pride na vrsto drugo nadaljevanje tega prikaza, ki petdeset let po prihodu nacizma na oblast govori o najbolj kritičnih trenutkih tega obdobja. V tem prikazu bomo videli tudi Hitlerjevo zasebno življenje in sicer s pomočjo filmov, ki jih je posnela Eva Braun, ki je dolgo let živela z nacističnim tiranom in se tik pred smrtjo, pravzaprav pred samomorom z njim tudi poročila.
21.20 Srečanje v kinematografu
21.25 Planet Totò
22.15 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.25 Dnevnik 2 - Šport
Jeruzalem:
Košarka Maccabi — Billy
Milan: Konjske dirke
Rim: mini nogomet
Italija — Holandska
23.35 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

12.10 Zimski šport
18.00 A. Brendel izvaja Schuberta
18.30 L'orecchiocchio
glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.30 Dnevnik 3 - deželni
20.05 Šola in vzgoja
20.30 Passa parola
Oddaja vodi Ombretta Colli
21.25 Dnevnik 3
22.10 Pogovor, film

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

9.00 Zimski spored
12.10 Bjelašnica: Smuk za moške
14.00 Zimski spored za dijake
16.30 Poročila
16.40 Smuk za moške
17.25 Vesolje: Nebesa in pekel
18.25 Podvorski obzornik
18.40 Mali za mlade: Tri krat tri
Pod okriljem oddaje Mladi za mlade je v zadnjih letih debitiralo že več študentov Akademije za gledališče, film, radio in televizijo. Tokrat smo ponudili možnost najmlajši generaciji, letošnjemu 2. letniku režije, študentom Igorju Šmidu, Boštjanu Korbarju in Juretu Žikiču. Skupaj so pripravili omnibus oddajo treh portretov njihovih generacijskih vrstnikov. Izbrani portretiranci Miloš Juvandič (avtor B. Korbar), Andreja Potokar (avtor I. Šmid) in Tomaž Kumelj (avtor J. Žikič) so iz različnih okolij in tudi njihove življenjske usmeritve so kaj različne. Skupna jim je le volja ambicija, nekaj ustvariti iz sebe, doseči neki trdno zastavljen cilj.
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik - Vreme
20.00 Pričevanja o Edvardu Kardelju
20.40 Tednik
21.40 Zvoki godal: Violina
Tudi današnjo oddajo iz serije Zvoki godal posvečamo violini, instrumentu, ki si je med godalnimi instrumenti nedvomno pridobil največjo popularnost. Oddaja bo spregovorila o številni večstoletni literaturi in to le v fragmentih. Nekaj besed pa smo namenili tudi slovitim pedagogom kot sta Karl Flesch in Leopold Auer ter njihovim violinskim šolam. V glasbenem programu bo voditelj oddaje Rok Klopčič predstavil odlomke iz del Mozarta - Koncert za violino in orkester K 218, s solistom Dejanom Bravničarjem, Brahmsa - Koncert za violino in orkester op. 77 z istim solistom Bartoka - Koncert za violino št. 2 s solistom Tomažem Lorenzom, ter Prokofjeva Sonate v f-molu s solistom Janezom Bokavškom in pianistom Leonom Engelmannom, v sonati Vragov trilček G. Tartinija pa se nam bosta predstavila Andreas Rainer in Aci Bertoncelj. Simfonični orkester naše radijske postaje bosta vodila Anton Nanut in Marko Munih.

Koper

13.30 - 16.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugimi na sporedu tudi naslednje vesti:
ČEDAD — Razstava «I. Trinko»
TRST — Družinske posvetovalnice
GORICA — Mladinski krožek
TRST — Pogovor z Rafkom Dolharjem o deželnem kongresu SSk
BAZOVICA — Nogometna tekma SRS - ZSŠDI

17.00 Z nami pred kamero
17.05 TVD - Novice
17.10 TV šola
18.00 Smučanje
19.30 Stičišče
20.15 Visoki pritisk
21.15 Turistični vodič
21.40 Kdo pozna umetnost?

Zagreb

13.10 - 17.00 Smuk za moške
17.45 Učitelj
18.25 Kronike občine split
20.00 Panorama, politični magazin
21.05 Zdravnica na vasi
humoristična serija

TRST A

7.00, 8.00 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Slovenska ekonomija na Tržaškem od l. 1945 do danes. Pripravlja M. Oblak; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Na goriškem valu; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Roman v nadaljevanjih: M. Kranjec: «Strici so mi povedali»; 14.30 Otroški kotiček: «To je pa laž!»; 15.00 Beseda ni konj; 16.00 Almanah: Povejmo še kaj o otrocih; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba: Goriški komorni orkester in flavtist G. Marcossi; 18.00 Četrtkova srečanja; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER
(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.00, 13.00, 14.00 Poročila; 6.10 Glasba za dobro jutro; 7.00 Slovenski radijski program; 7.15 Val 202; 13.00 Na valu Radia Koper; 13.15 Pojdimo v kino; 13.30 Zanimivosti; 14.10 Predstavitev oddaj in glasbene želje. 14.30 Mladi izvajalci; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Objave in glasba; 16.40 Nagradna glasbena oddaja.

KOPER
(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 18.30 Radijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30 in 18.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Jutranji variete; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba in besedilo; 10.32 Glasbeni prostor; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Pesmi tedna; 12.05 Glasba po željah; 15.00 Leteči zmaj; 15.32 Crash; 16.00 Slovenija poje; 16.10 Glasba, glasba; 16.45 Dalmacija in njene pesmi; 17.00 Okrog sveta; 17.32 Glasbeni magazin; 18.15 Country music.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Glasbeno-govorni jutranji program; 9.02 Radio tudi jaz; 10.30 Pesmi v času; 11.10 Top and roll; 11.34 Martin Luther King, radijska priredba; 12.03 Ul. Asiago Tenda, glasbeno-govorni program; 13.35 Master; 14.28 La coppia; 15.03 Tednik o znanosti; 18.05 Glasbena oddaja; 19.25 Radio 1 - jazz; 22.27 Audiobox; 23.10 Telefonski pogovori.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00 12.00 in 14.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Mehurčki; 14.30 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Jezikovni pogovori; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Z ansamblom Fantje z vseh vetrov; 18.15 Lokalne radijske postaje; 18.35 Slovenske glasbene miniature; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom A. Sossa; 20.00 Četrtkov večer domačih; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk; 0.05 Nočni program.

SMUČANJE

MOŠKI SMUK V SARAJEVU

Generalka za olimpijske igre

Na progi na Bjelasnici se bodo danes pomerili vsi najboljši smukači sveta

SARAJEVO — Generalka za olimpijske igre: to bo v bistvu današnja tekma v smuku na Bjelasnici, ki se je bodo udeležili vsi najboljši smukači sveta. Smuk, osmi v tej sezoni, bo veljaven seveda za točke svetovnega pokala.

Smukači so opravili včeraj še zadnje treninge. Po mnenju večine smučarjev je proga precej lahka, brez tečjih težav in je zato primerna bolj hitrejšim smučarjem kot pa izrazitim tehničnim tekmovalcem. Še najbolj zahtevni bodo nekateri «skoki», ki so jih umetno pripravili na progi, da bi bil olimpijski smuk atraktivnejši za gledalce in bi povzročil smukačem vsaj nekaj večjih preglavic.

Bolj kot proga bi lahko tekmovalcem ponagajal močan veter, ki včasih zapiha na pobočja Bjelasnice (predvsem pod vrhom), tudi s sunki do 150 kilometrov na uro, kot se je to pripetilo prejšnji teden.. Tehnični delegat mednarodne smučarske zveze, Švicar Peter Baumgartner, je včeraj opozoril na to težavo, dodal pa je, da je vremenska napoved za jutri dokaj ugodna, zato je pričakovati, da bo do izpeljali predolimpijsko tekmo na najboljši način.

Mnenja smučarjev o olimpijski progi v Sarajevu so dokaj deljena: hitrejšim smukačem je bolj po godu kot pa «vratolomnim» vozačem. Eden od teh, Kanadčan Ken Read, ki je dosegel na torkovem treningu najboljši čas (1'53''93), se je včeraj pritoževal, češ da je proga prelahka, mnogo lažja tudi od proge prejšnjih olimpijskih iger v Lake Placidu. Dodal pa je še, da je to vsaj proga za moški smuk z razliko od proge, na kateri bodo tekmovali na olimpijskih igrah leta 1988 v Calgaryju, ki je, po njegovem mnenju, «primerna le za otroke do 10 let starosti».

Med včerajšnjimi poskusnimi vožnjami se je huje poškodoval Švicar Peter Müller. V spodnjem delu proge se mu je med skokom pri hitrosti 120 km na uro odpela smučka, tako da se ni mogel izogniti padcu. Sprejeli so ga v sarajevski bolnišnici: zdravniki so mu ugotovili pretres možganov, njegovo zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče.

Tako včeraj v Sarajevu

V zadnji poskusni vožnji za današnji smuk za SP je bil včeraj Kanadčan Brooker najboljši.

Vrstni red

1.	Brooker (Kan.)	1'54''32
2.	Klammer (Av.)	1'54''72
3.	Weirather (Av.)	1'54''73
4.	Pfaffenbichler (Av.)	1'54''73
5.	Podborski (Kan.)	1'54''93

SLALOM ZA FIS TOČKE

Peharčeva prva

SAMEBERG (ZRN) — Na mednarodnem slalomu za FIS točke v zahodnonemškem kraju Sameberg je Jugoslovanka Paherčeva osvojila prvo mesto.

VRSTNI RED

1.	Peharc (Jug.)	91''43
2.	Ladstatter in M. Epple (obe ZRN)	91''76

NOGOMET

Aston Villi super pokal

BIRMINGHAM — Zmagovalec pokala prvakov angleški Aston Villa je včeraj z zmago nad zmagovalcem pokalnih prvakov, špansko Barcellono, osvojil prestižni nogometni super pokal. Angleži so premagali nasprotnike po podaljških s 3:0, potem ko se je tekma ob regularnem času zaključila z zmago Aston Ville z 1:0, to je z istim rezultatom kot prva tekma v Barcelloni. Gole so dosegli Shaw v 79. min., Cowans v 99. min. in McNaught v 104. min.

Tekma je bila zelo živčna, tako da je moral sodnik poslati predčasno v slačilnico kar tri nogometaše: Španca Alberta in Marcosa ter Angleža Evansa.

NAMIZNI TENIS

PO 6. KOLU V ŽENSKI A LIGI

Krasovke obdržale drugo mesto

V tem kolu so zanesljivo premagale moštvo Stetana - Fiat še v vodstvu

Povratni del ženskega namiznoteniškega prvenstva A lige se je začel v znamenju premoči treh ekip, ki so že na začetku sezone veljale za favorite. Vedno bolj očitno je, da predstavljata Kras in Fiat razred zase in ostale ekipe so lahko zadovoljne, če osvojijo vsaj častno točko. Waltercass igra sedaj, ko nastopa s popolno postavo, zelo uspešno, vendar pa bo težko nadoknadil velik zaostanek iz prvega dela prvenstva.

Krasova dekleta so sprejela v goste tretjeuvrščeni Stetan iz Neaplja in ga gladko premagala s 5:1. Kljub odsotnosti Miličeve je bila premoč domačink več kot očitna in v bistvu je bil ta nastop le dober trening pred zahtevnejšimi nastopi.

Enako velja tudi za Fiat Bari, ki je napravil v Terni le izlet in z Romunko Ferency na čelu premočno zmagal.

Gladko zmago v gosteh je izbojeval tudi Waltercass in tako prvič v letošnji sezoni osvojil celotni izkupiček, predvsem po zaslugi odlične Mauriellove.

M. Cergol (Kras)

IZIDI 6. KOLA

Vigor - Fiat 0:5; Canottieri - Waltercass 0:5; Kras - Stetan 5:1.

LESTVICA

Fiat Bari 12, Kras 10, Stetan Neapelj 6, Vigor Terni 4, Canottieri Lecco in Waltercass San Elpidio 2.

PRIHODNJE KOLO (29. in 30. t.m.)

Fiat - Canottieri; Stetan - Waltercass; Vigor - Kras. (B.S.)

MOŠKO PROMOCIJSKO PRVENSTVO

V 6. kolu moškega promocijskega prvenstva je Kras dokazal, da zasluženo vodi na lestvici. Drugouvrščeni Ente Porto je sicer dopotoval v Repen z velikimi ambicijami, za zeleno mizo pa so bili domačini veliko boljši kot ekipa in tako si je Kras nabral skoraj nenadomestljivo prednost štirih točk nad nevarnim tekmecem. Podvig tokrat ni uspel kriški Mladini, ki je imela proti močnemu Don Boscu možnost, da zmaga, vendar trenutna negotovost sicer najboljšega igralca, je bila usodna.

IZIDI 6. KOLA

Mladina - Don Bosco 3:5, Kras - Ente Porto 5:2.

LESTVICA

Kras 10; Don Bosco in Tennistavolo 8; Ente Porto 6; Mladina 4; Opicina 0.

PRIHODNJE KOLO (29. in 30. t.m.)

Don Bosco - Opicina, Kras - Tennistavolo, Ente Porto - Mladina. (B. S.)

Ljubojević tretji

V pravkar objavljenih svetovnih jakostnih šahovskih lestvicah FIDE je prišlo do precejšnjih menjav. Najbolj prijetno presenečenje je prav gotovo jugoslovanski velemojster Ljubomir Ljubojević, ki se je povzpel na tretje mesto svetovnih šahistov. Boljša sta le svetovni prvak Anatolij Karpov ter Sovjet Gari Kasparov.

Med najboljšimi sta zelo zaostala Larsen, ki je sedaj na 33. mestu, ter Beljavski.

LESTVICA

Karpov 2710, Kasparov 2690, Ljubojević 2645, Andersson 2635, Hübner in Polugajevski 2625, Portish in Talj 2620, sledijo pa še Pertosjan, Timman, Spasski, Korčnoj (!), Seirewan, Ribli, Smislov, Hort, Miles, Romanišin ter drugi.

Na lestvici pa so najboljši Jugoslovani Djurić, Hulak, Popović, Kuraica, Gligorić in ostali.

Derbi v Trebčah domačinom

Trebenski Primorec je v nedeljo v 3. A L zasluženo osvojil slovenski derbi proti Bregu. Na sliki: posnetek z nedeljskega srečanja v Trebčah

KOŠARKA

FINALNI DEL POKALA PRVAKOV

ZAGREBČANI ZOPET PRAZNIH ROK

Cibona je včeraj doma izgubila proti Realu - Billy in Ford danes

Cibona — Real 89:108 (49:54)

CIBONA ZAGREB: Bevanda, Petrović 16 (2:2), Niksić, Čutura 9 (3:3), Despot 8 (4:5), Cetinja, Knego 21 (3:5), Čosić 22 (2:3), Perinčić 7 (1:2), Gospodnetić 6 (2:3).

REAL MADRID: Brabender, Romay 12 (2:2), Llorente 5 (1:1), Martin 24, Corbalan 6, Rullan 4 (2:2), Dalipagić 33 (1:1), Iturriaga, Delibašić 26.

SODNIKA: Ox (ZRN) in Rigas (Grčija).

PM: Cibona 17:23; Real 6:6. PON: Dalipagić (37) in Martin (39).

ZAGREB — V zadnjem kolu prvega dela finalnega turnirja košarkarskega pokala prvakov je včeraj Cibona zopet izgubila na domačih tleh in je tako še naprej brez osvojene točke.

Tokrat so Zagrebčane premagali košarkarji Reala iz Madrida, med katerimi sta izstopala prav Jugoslovana Dalipagić, ki je dosegel kar 33 točk, in Delibašić, ki je zbral 26 točk, obenem pa je navdušil 8.000 gledalcev z efektnimi podajami.

Zagrebčani so zdržali tempo gostov le v uvodnem delu srečanja, in to predvsem po zaslugi odličnih Čosića in Knega, nakar pa so vidno popustili in tudi zasluženo visoko izgubili.

Naj dodamo, da je Cibona zopet igrala brez Pavličevića.

* * *

Italijanska predstavnika pa bosta zaposlena danes.

Billy bo v Tel Avivu igral proti Makabiju, Ford iz Cantuja pa v Moskvi proti moštvu CSKA.

Pokal pokalnih prvakov

Scavolini uspešen

Scavolini — Den Bosch 95:82 (44:34)

SCAVOLINI PESARO: Kičanović 4, Jerkov 16, Benevelli 14, Boni 4, Zampolini 26, Bini, Silvester 31, Mancini, Del Monte, Fassanelli.

PESARO — Čeprav je Scavolini nastopil v okrnjeni postavi, je včeraj zasluženo premagal nizozemsko moštvo Den Boscha.

V zmagovitem moštvu sta bila najboljša Silvester in Zampolini, pri gostih pa Američan Lawrence, ki je dosegel 30 točk.

KORAČEV POKAL

Sinočnji izidi

Zadar (Jug.) - Malines (Fr.)	89:79
Partizan (Jug.) - Monako (Fr.)	91:102
Orthez (Fr.) - Šibenka (Jug.)	79:74
Bayreuth (ZRN) - Binova (It.)	75:89

DISCIPLINSKI UKREPI

Več izključitev

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat zelo ostro ukrepala. V italijanski ligi je namreč izključila osem, v drugi pa kar 11 nogometašev.

Izključitve v A ligi. Za dve koli: Limido (Avellino); za eno kolo: Mandorlini (Ascoli), Occhipinti (Pisa), Bagni (Inter), Dal Fiume (Napoli), Galbiati (Torino), Marangon (Verona) in Sorbi (Pisa).

Naj omenimo, da je v C-1 ligi nogometaš Triestine Pedrazzini dobil strogi opomin.

Oliva se je odrekel naslovu

RIM — Evropski prvak v superlahki kategoriji Patrizio Oliva se je odpovedal italijanskemu boksarskemu naslovu, da bi se boljše pripravljal na težje nastope. Zaradi tega bosta 18. marca boksala za italijanski naslov Martinese in Simili.

KOŠARKA

V PRVENSTVU C-1 LIGE

Jadran juriša v Bologni na šesto zaporedno zmago

Po prvem kolu povratnega dela prvenstva C-1 lige je Jadranu vendarle uspelo ujeti na lestvici četrto mesto, ki že vodi v «play-off». Lestvico lahko sedaj razdelimo na tri dele, in sicer: prvih sedem ekip se bori za vstop v višjo ligo (CIS, Vicenza, Caveja, Jadran, Castelfranco, Eurocar in Canella); naslednje štiri pa so si že zagotovile obstanek v ligi (Teramo, Maltinti, Stefanel in San Bonifacio). Na repu lestvice pa je pet ekip, ki se borijo, da ne bi izpadle iz lige in od teh se bo rešila le ena, kajti kar štiri ekipe izpadejo. Med temi je tudi nedeljski Jadranov nasprotnik CEAM Castiglione iz Bologne. Nasprotnik bo nevaren prav zato, ker se bori za obstanek.

Pravzaprav so nam že rezultati prejšnjega kola pokazali, da so ekipe, ki doslej niso imele velikih uspehov, začele odlično igrati. Portorecanati je dobil doma tekmo proti Budriu po treh podaljških in za eno samo točko razlike, Sysdata Cento pa je izgubila z vodečim CIS za koš razlike, Pino iz Firenc je zgubil v Teramu prav tako za točko razlike. Le nedeljski Jadranovi nasprotniki so klonili s petimi točkami razlike z vodečo Vicenzo. Ta ekipa je doslej zabeležila 13 porazov in samo 3 zmage. Zbrala je 6 točk in je seveda na repu lestvice. Za jadranovce, ki so v dobri formi, nasprotnik ne bi smel predstavljati velike ovire, vendar, kot smo že rekli, bo nasprotnik dal vse od sebe, da mu ostane še upanje za obstanek v ligi.

Jadranovci potujejo v Bologno z avtobusom v nedeljo zjutraj v upanju, da ne bi dobili megle na cesti in pravočasno prišli do Bologne. Tokrat ne bo igral kapetan Edi Kraus ker je na službenem potovanju, v ekipo pa se bo vrnil Peter Žerjal in tudi Klavdij Starc, ki morda še ne bo stopil na igrišče, vendar bo med desetimi igralci, ki bodo sedeli na klopi. (Niko)

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

To nedeljo se je na Zoncolanu končno začel smučarski tečaj SPDT. Na sneg se je s tremi avtobusi odpravilo kakih 150 smučarjev, od katerih je bilo kakih 60 tečajnikov, 22 pa je bilo članov tekmovalne ekipe. Tečajniki so bili razdeljeni na šest skupin, od katerih sta bili dve začetniški, na snegu pa so vadili kake tri ure pod vodstvom krajevnih smučarskih učiteljev, medtem ko so člani tekmovalne ekipe vadili pod vodstvom Patricije Magnani in Andreja Dona. Vreme je bilo praktično idealno, sneg pa je bil le na Zoncolanu, medtem ko ga v Ravascletu praktično ni bilo.

Tečaj bi se moral nadaljevati prihodnjo nedeljo, 30. januarja, dokončno pa bo to potrjeno v sobotni številki Primorskega dnevnika. Odhod dveh tržaških avtobusov bo točno ob 6.30 izpred tržaške sodne palače, «brežanskega» pa ob 6. uri iz Boljunca.

* * *

Smučarski odsek SPDT poziva vse tiste smučarje, ki bi se v nedeljo, 6. februarja, za SPDT radi udeležili v Trbižu tekmovanja za drugi pokal bratstva in edinstva, ki ga prirejajo PD Lepi vrh, ŠD Mladina in SK Devin, naj telefonirajo načelniku Pavlu Fachinu danes in jutri od 13. do 14.30 (tel. 742488).

* * *

Nekateri otroci 4. in 5. razreda osnovnih šol didaktičnih ravnateljstev Sv. Jakob in Sv. Ivan se bodo v ponedeljek, 31. januarja, udeležili Mladinskih iger v Trbižu. Na tekmovanje se bodo odpravili z belim vlakom v Trbiž, spremljala pa jih bosta odbornika SPDT Pavel Fachin in Ervin Gombač.

V nedeljo, 6. februarja 1983, ob 9.30 na Črnem vrhu nad Idrijo

8. TRNOVSKI MARATON

(42, 25, 8 km)

Prijave sprejemata ZSŠDI Trst, Ul. sv. Frančiška 20, tel. (040) 76-73-04 in Gorica, Ul. Malta 2, tel. (0481) 33-029

Lancia v vodstvu

MONTE CARLO — Italijanski avtomobili lancia rally prepričljivo vodijo na začasni lestvici rallyja Monte Carlo. Po 15 preizkušnjah še vedno vodi svetovni prvak v rallyju zahodni Nemec Walter Röhrl pred ekipnim tovarišem Fincem Alenom. Voznika italijanskih avtomobilov imata dokajšnjo prednost pred najnevarnejšimi tekmeci. Šved Blomqvist in Finec Mikkola imata kar 9 minut zaostanka pred vodilnim Röhrlom. Oba tekmujeta na audiju 4. Tretji šofer audija 4, Francozinja Michelle Mouton, je v eni od posebnih prevzkušenj naredila napako, zaneslo jo je s ceste in rallyja je bilo zanjo in za sovozačico, Italijanko Patrizio Pons, konec.

AČASNA LESTVICA

1. Walter Röhrl (ZRN) lancia rally 5.14'52''
2. Marku Alen (Fin.) lancia rally 5.18'17''
3. Stig Blomqvist (Šve.) audi 4 5.23'14''
4. Hannu Mikkola (Fin.) audi 4 5.25'54''
5. Ari Vatanen (Fin.) opel ascona 5.28'09''

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Danes v Trstu (14.30) Triestina - Legnano

Danes ob 14.30 bo na stadionu «Pino Grezar» povratna tekma osmine finala italijanskega pokala med Triestino in Legnanom.

Prva tekma se je končala z zmago Legnana z 2:0. To bi moralo Legnanu tudi zadostovati za uvrstitev v naslednje kolo, saj bi morala Triestina zmagati s tremi goli razlike. To pa je bolj malo verjetno, saj bo trener Buffoni verjetno poslal na igrišče rezervne igralce.

ODBOJKA

V PRVENSTVU «UNDER 15», V 1. MOŠKI IN ŽENSKI DIVIZIJI

DOKAJ ZADOVOLJIV OBRAČUN NAŠIH ŠESTERK

Čeprav so se odbojkarska prvenstva pri dekletih «under 15» ter v 1. moški in ženski diviziji šele pričela, smo z našimi ekipami lehko zadovoljni.

V skupini A «under 15» sta Bor in Inter 1904 zaenkrat še neporažena. Borovke so v prvem nastopu premagale Omo Olympic in v drugem počivale. Šesterka Interja 1904 pa je premagala Slogo. Oma Olympic pa drugo postavo Brega. V skupini B so odigrali samo eno tekmo, in sicer slovenski derbi med Kontovelom Electronic Shop in Sokolom. Nabrežinke so bile boljše nasprotnice in prepričljivo izbojevale prvi par točk. Ker so imele mlade igralke Sloge A na poti v Dolino prometno nesrečo (na srečo brez posledic) so srečanje z Bregom A preložili na kasnejši datum.

V 1. moški diviziji je Kras odpravil oba nasprotnika, drugič v slovenskem derbiju tudi Slogo. Slednji so doslej odigrali samo eno tekmo. Poleg Krasa sta še nepremagana še ASPAV Dopolavoro Ferroviario in Nuova Pallavolo Trst, ki sta nastopila samo po enkrat. V skupini A sta izgubila obe tekmi Volley '80 Duke in skromna Sistiana.

Odbojkarji skupine B so igrali vse tekme. Nepremagana sta Vis in VM, po dve točki imata Nuova Pallavolo z Grete ter Gold Fassl. Praznih rok pa sta Bor in Inter B.

Po 2. kolu ženske A skupine, 1. divizije, imata po 4 točke Bor in Vivai Busà. Brežanke so v prvem nastopu premagale Slogo, drugič pa izgubile z Vivai Busà. Slogašice so potegnile krajši konec tudi v derbiju z Borom. Poleg Sloge je še brez točk Cus, enkrat je bila uspešna ekipa Nuova Pallavolo Trst.

V skupini B 1. ženske divizije je Gold Fassl še nepremagan. Potem ko je Kontovel Electronic Shop slavil z La Talpo, je drugo srečanje izgubil z vodečim Gold Fasslom. Mlade odbojkarice Brega B so dvakrat izgubile.

IZIDI

«UNDER 15»

2. KOLO - SKUPINA A

Sloga B - Inter 1904 0:2; Oma Olympic - Breg B 2:0.

LESTVICA

Bor, Inter 1904, Oma Olympic in Sloga B 2, Breg B 0.

PRIHODNJE KOLO: Breg B - Bor, Oma Olympic - Inter 1904.

1. KOLO - SKUPINA B

Kontovel - Sokol 0:2.

PRIHODNJE KOLO: Sloga A - Kontovel Electronic Shop, Sokol - Breg A.

1. MOŠKA DIVIZIJA

IZIDI 2. KOLA - SKUPINA A

Sistiana - Nuova Pallavolo Trst 2:3, Sloga - Kras 1:3, Volley '80 Duke - Inter 1904 A 2:3.

LESTVICA

Kras 4; ASPAV Dopolavoro Ferroviario, Inter 1904 in Nuova Pallavolo Trst 2; Sloga, Volley '80 Duke in Sistiana 0 (Inter 1904 in Sloga sta igrala tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Inter A - ASPAV, Sloga - Nuova Pallavolo Trst.

IZIDI 2. KOLA - SKUPINA B

Nuova Pallavolo Greta - Vis 1:3, VM - Inter B 3:1, Gold Fassl - Bor 3:0.

LESTVICA

Vis in VM 4; Gold Fassl in Nuova Pallavolo Greta 2; Bor in Inter B 0.

PRIHODNJE KOLO: Inter B - Bor, Vis - VM, Nuova Pallavolo Greta - Gold Fassl.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI 2. KOLA - SKUPINA A

Nuova Pallavolo Trst - Cus 3:2, Sloga - Bor 0:3, Vivai Busà - Breg A 3:1.

LESTVICA

Bor in Vivai Busà 4; Breg in Nuova Pallavolo Trst 2; Cus in Sloga 0.

PRIHODNJE KOLO: Breg A - Bor, Cus - Sloga, Nuova Pallavolo Trst - Vivai Busà.

IZIDI 2. KOLA - SKUPINA B

Oma Olympic - Club Altura 3:0, Kontovel Electronic Shop - Gold Fassl 0:3, Breg B - La Talpa 1:3.

LESTVICA

Gold Fassl 4; Oma Olympic, La Talpa, Kontovel Electronic Shop in Club Altura 2; Breg B 0.

PRIHODNJE KOLO: Gold Fassl - La Talpa, Club Altura - Kontovel Electronic Shop, Oma Olympic - Breg B. (G.F.)

NOGOMET

PREGLED PO PRVEM DELU PRVENSTVA 3. AL

Primorec odličen drugi, Breg na petem mestu

Trebenci zaostajajo za vodilno Aurisino le za točko - Brežani osvojili doslej 17 točk

V nedeljo so odigrali pare 15. (zadnjega) kola prvega dela prvenstva 3. amaterske nogometne lige, v katerem igrata na Tržaškem dve nasi enajsterici: Breg in Primorec. Ob koncu prvega dela prvenstva smo kot običajno naredili statistični pregled le-tega, s posebnim poudarkom na naši dve enajsterici.

Prvenstvo se je začelo 3. oktobra lani. Naslov zimskega prvaka si je zagotovila Aurisina, ki je zbrala v 14 tekmah 24 točk (lani je ta naslov osvojila ekipa Giarizzole, ki so osvojile le 21 točk). Na drugem mestu jih s točko zaostanka sledi trebenski Primorec.

Vreme je nekoliko nagajalo ekipam. V tem delu so namreč odložili 9 tekem, od katerih so jih osem že odigrali, nadoknaditi pa morajo še srečanje 8. kola med GMT S. Anno. Omeniti sicer moramo, da se je kot lani tudi letos ena tekma «končala» za zeleno mizo: v 7. kolu je v srečanju S. Anna - Barbarians disciplinska komisija dodeula zmago z 2:0 S. Anni ker se je ekipa Barbarians predstavila na igrišču z nezadostnim številom nogometašev. Doslej so odigrali skupno 104 tekme, v katerih je padlo kar 330 golov ali poprečno 3,01 gola na tekmo (lani jih je v prvem delu prvenstva padlo le 248 golov). Največ golov (33) smo zabeležili v 11. kolu, najmanj (14) pa v 1., 2. oziroma 7. kolu. Omenili bi morda, da se je 27 tekem končalo pri neodločenem izidu. Največ remijev (4) smo zabeležili v 12. kolu, najmanj pa v 4. kolu, ko sploh ni bilo neodločenih rezultatov.

Najboljši napad (37 golov) ima doslej Aurisina, sledi ji Olimpia s 33 zadetki. Največ golov (52) je prejela ekipa Barbarians, sledi ji S. Anna, ki jih je «dobila» le polovico manj, to je 31. Najmanj golov (8) sta prejeli Aurisina in Primorec, sledi jima S. Sergio z 12 prejetimi goli. Najmanj (9) golov sta dosegli ekipi Barbarians in S. Anna, sledi jima Union (13 golov). Največ zmag (11) sta si zagotovili Aurisina in Primorec, sledi jima S. Sergio (9). Največ porazov (14) je doživela ekipa Barbarians, ki sploh ni osvojila točke. Zaradi poraza za zeleno mizo, ki ga ji je dosodila disciplinska komisija v srečanju s S. Anno, ima na lestvici celo —1 točko, kar predstavlja res svojevrsten negativen rekord. Najmanj porazov (1) je doživela Aurisina, sledijo ji Primorec, Breg in Roianese, ki so doživeli vsake po dva poraza. Naslov «kraljice remijev» pripada Bregu, ki se je v tem delu prvenstva kar sedemkrat zadovoljil z delitvijo točk.

Sedaj pa podrobno poglejmo, kako sta igrali naši dve enajsterici.

Breg

Brežani so končali prvi del prvenstva na petem mestu s 17 točkami (lani je igral Breg v 2. AL). V sedmih nastopih na domačih tleh (v Dolini) so «plavi» premagali Aurisino in S. Sergio, remizirali proti Rabuieseju, Chiarboli, Olimpii ter S. Vitu, podlegli pa ekipi GMT. Doma je Breg zbral 8 točk, dal 8, prejel pa 5 golov. V gosteh je Breg premagal Union, Barbarians in S. Anno, remiziral proti S. Luigiu, S. Andrei in Roianeseju ter podlegel v derbiju s Primorcem. V gosteh je Breg zbral 9 točk, dal 13, prejel pa 9 golov. Skupno so predstavniki dolinske občine osvojili 17 točk, dali 21, prejeli pa 14 golov.

Brežani so se le enkrat znašli v desetih na igrišču, in sicer v tekmi z GMT, ko je bil izključen Pinzin. Proti Unionu je Pavletič zakrivil avtogol. V prvem delu prvenstva so imeli Brežani v korist le eno enajstmetrovko (proti GMT), še to da jo je Peroša zastreljal.

Trenerja Ghersinich in Čuk sta doslej poslala na igrišče že 16 nogometašev, od katerih so bili dali štirje vedno prisotni (v oklepaju so seženi goli v 14 odigranih tekemh): Dazzara, Albertini (1), Peroša (3), Strnad (7); 13 tekem: Paniconi, Tul in Mondo (1); 12 tekem: Jež (1) in Zonta (5); 11 tekem: Rodelia, Pinzin (1) in Pauletič; 8 tekem: Kraljič (1); 7 tekem: Azzolin; 6 tekem: Lovriha; 1 tekmo: Gregori, Zettin, Grisonich (1) in Zobin.

Primorec

Trebenci so s 23 zbranimi točkami končali prvi del prvenstva na odličnem drugem mestu lestvice (lani so bili s 15 točkami na 6. mestu). V Trebčah je Primorec igral sedemkrat ter premagal S. Vito, Union, Barbarians, S. Luigi in Breg, remiziral proti S. Andrei ter podlegel le Aurisini. Pred domačim občinstvom je torej Primorec zbral 11 točk, dal 11, prejel pa samo 5 golov.

V sedmih nastopih «na tujem» so Trebenci premagali S. Anno, Rabuiese, Chiarbolo, Olimpio, S. Sergio ter GMT, klonili pa le Roianeseju. Osvojili so tako 12 točk, dali 13, prejeli pa samo tri gole. Skupno so Trebenci zbrali 23 točk, dali 24, prejeli pa 8 golov.

V tem delu prvenstva smo zabeležili v vrstah Primorca že dve izključitvi: Marko Kralj (tekma z Roianesejem) ter Križmančič (S. Anna). Na razpolago so imeli kar pet 11-metrovk; uspešni so bili Mule (proti S. Vitu) ter Ritossa (Barbarians in S. Luigi), omenjena dva nogometaša pa sta zgrešila najstrožjo kazen, in sicer Mule proti Chiarboli, Ritossa pa proti GMT. Trebenci so imeli v svojo korist tudi en avtogol, in sicer proti S. Sergiu.

Trener Fonda je doslej poslal na igrišče 18 nogometašev, od katerih je le vratar Leone odigral vse tekme: 14 odigranih tekem: Leone; 13 tekem: Marko Kralj, Dettori (1), E. Kralj (4), Finessi in I. Milkovič; 12 tekem: Mauro Kralj (1) in Modesti (2); 11 tekem: Križmančič in Ritossa (8); 10 tekem: Bruni; 9 tekem: W. Milkovič; 8 tekem: F. Kralj; 5 tekem: Mannia (1) in Mule (2); 3 tekme: P. Kralj; 2 tekmi: F. Milkovič. (B.R.)

SLOVENSKE ODBOJKARSKE EKIPE V RAZNIH PRVENSTVIH

DREVI VEČ SLOVENSKIH DERBIJEV

Odbojkarji Bora JIK Banke, ki nastopajo v C-2 ligi, bodo srečanje 8. kola z Metallurgico odigrali že drevi, ker je v soboto telovadnica v Povolettu zasedena. Glede samega nastopa borovcev je izredno težko dati katerokoli napoved. V prvem domačem srečanju so Tržačani odpravili nasprotnike iz Povoletta s prepričljivim 3:0. Brez možnosti niso niti v povratnem obračanju, a pokazati bodo morali veliko bolj zrelo in zanesljivo odbojko kot v prejšnjih nastopih.

Pri dekletih v kategoriji «under 15» pa bodo danes na sporedu kar trije slovenski derbiji. V Dolini se bosta spoprijela druga šesterka Brega in Bora. Favoritinje so gostje. Pri Banih bo Sloga A gostila Kontovel Electronic Shop in izkupiček bi moral ostati doma. Favorit je tudi Sokol, ki bo doma igral z Bregom A.

V 1. moški diviziji se bosta spoprijela Inter 1904 B in Bor. Oba tekmeca sta zaenkrat praznih rok in gostje imajo enkratno priložnost, da slavijo. V goriškem Kulturnem domu pa bo slovenski derbi Naš prapor - Olympia.

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Povolettu: Metallurgica - Bor JIK Banka.

1. MOŠKA DIVIZIJA

20.00 v liceju Galilei: Inter 1904 B - Bor; 20.00 v Gorici, Kulturni dom: Naš prapor - Olympia.

«UNDER 15»

19.15 pri Banih: Sloga A: Kontovel Electronic Shop; 19.15 v Nabrežini: Sokol - Breg B; 19.00 v Dolini: Breg B - Bor.

OBVESTILA

ŠK Devin

obvešča, da se nadaljuje splošna telovadba v nabrežinski telovadnici ob četrtkih od 17.30 do 19. ure.

* * *

ŠD Kontovel

obvešča, da bo redni občni zbor jutri, 28. t.m., ob 20.30 v dvorani na Kontovelu.

* * *

ŠD Polet

organizira v nedeljo, 30. t.m. izlet na Nevejsko sedlo. Odhod avtobusa bo izpred prosvetnega doma na Opčinah ob 7.30. Cena prevoza je 7.500 lir na osebo «ski - pass» in dve uri tečaja z učiteljem je 12.500 lir. Za izlet je na razpolago še nekaj prostorov. Interesente tudi obveščamo, da bodo organizirali še tri izlete, kot tudi prevozi na tekmovanja, ki jih prirejajo naša zamejska športna društva. Vpisovanje na sedežu ŠD Polet, pri zavarovalni agenciji «Italia», v Ul. Cicerone 8, in v trgovini čevljev Malalan na Opčinah.

ŠZ Jadran

obvešča, da je v avtobusu za Bologno, kjer bo v nedeljo 30. t.m. prvenstvena tekma AS Castiglione - Jadran na razpolago nekaj prostorov za navijače.

Interesenti se lahko prijavijo v trgovini čevljev Malalan na Opčinah ali v cvetličarni Nadja na Proseku do jutri, 28. t.m.

* * *

ŠK Kras

vabi člane in prijatelje v petek, 28. t.m., ob 19.15 v prvem in ob 20.15 v drugem sklicanju v prostore osnovne šole «1. maj 1945» v Zgoniku na izredni občni zbor za popravke statuta in v nadaljevanju na 19. redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva;
2. poročila;
3. pozdravi in diskusija;
4. izvolitev volilne komisije;
5. razrešnica staremu odboru;
6. volitve novega odbora;
7. razno.

* * *

SPDT

vabi osnovnošolske smučarje letnikov '72 in '73 na tekmovanje v veleslalomu pokrajinskih mladinskih iger '83, ki bo v ponedeljek, 31. t.m., na Trbižu. Vpisovanje in informacije na društvenem sedežu (tel. 744-249) samo danes od 20. do 21. ure.

Careca k Interju?

SAO PAULO — Brazilski reprezentant Careca ni podpisal pogodbe s svojim klubom Sao Paulo, ker upa, da bo prišel v Italijo k Interju. Careca je lansko sezono igral pri Guaraniju in ga smatrajo za enega najboljših srednjih napadalcev v Braziliji.

RHYL — V okviru kvalifikacij za evropsko mladinsko nogometno prvenstvo je reprezentanca Walesa premagala Severno Irsko z 2:0.

Predstavili športnomedicinski center

Slovensko zdravniško društvo je včeraj v Gregorčičevi dvorani seznanilo zastopnike naših športnih društev z zelo zanimivo pobudo: ustanovitvijo podružnice deželnega športnomedicinskega centra, ki jo bodo upravljali slovenski zdravniki in ki bo nudila slovenskim športnim društvom možnost vsakoletnih obveznih pregledov njihovih aktivnih športnikov v športnomedicinski ambulanti. Ambulanta bo začela začasno delovati prihodnji teden na Proseku. Namen in delo športnomedicinskega centra je prisotnim orisal predsednik Slovenskega zdravniškega društva dr. Rafko Dolhar. O pobudi bomo podrobneje še poročali.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečno 9.000 lir — celoletno 65.000 lir
V SFRJ številka 6,00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir. Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18% Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 27. januarja 1983 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Rumeni dež in mednarodne konvencije proti uporabi kemijskega orožja

Vesti o uporabi kemijskih orožij so vedno bolj pogoste. Zlasti v zadnjih treh letih je bilo takih opozoril vedno več. Iračani naj bi jih uporabili proti Irancem; etiopske sile proti somalskim; sovjetske in upornIške sile v Afganistanu druge proti drugi; ravno tako Vietnamci in Kitajci v svojem obmejnem konfliktu; Vietnamci naj bi jih uporabili tudi proti Rdečim kmerom v Kampučiji; na afriškem kontinentu pa predvsem Južna Afrika v svojih napadih proti angolskemu prebivalstvu. Ameriška CIA naj bi v tem času uporabila proti Kubi bakteriološko orožje v obliki posebnih rastlinskih in živalskih bolezni.

Kemijsko orožje ni novost. Če smo dosledni lahko v to skupino uvrščamo tudi strupene puščice, ki so jih uporabljali vsi lovski narodi in še borci obeh taborov med državljansko vojno v kongoški pokrajini Šaba, pred petimi leti.

Industrijska proizvodnja in sistematična uporaba kemijskega orožja, zlasti preko oblike strupenih plinov, se je začela že v prejšnjem stoletju. Angleži so jih začeli uporabljati med bursko vojno v Južni Afriki leta 1899 in še večji razmah je tovrstno orožje doživelo med japonsko - rusko vojno leta 1904. Takoj za 'krstno' uporabo je sledil val prvih mednarodnih konferenc, ki so skušale doseči prepečitev uporabe strupenih plinov. Na konferencah v Haagu, v letih 1899 in 1907 se je v mednarodnem pravu prvič pojavila določba, ki prepoveduje rabo granat za širjenje strupenih plinov.

Kljub vsem tem dobrim namenom je prva svetovna vojna spodbudila novo, še bolj množično uporabo plinov. Prvi nemški napad s tovrstnim orožjem, pri Ypresu je povzročil na tisoče žrtev med zavezniki. Ti so opremili svoje čete s plinskimi maskami in vrnili Nemcem milo za drago s še hujšimi plini.

Po prvi svetovni vojni je sledila nova 'ofenziva' mirovnih namenov. Ženevski protokol iz leta 1925 je prepovedoval vsako kemijsko orožje, a le njegovo rabo. Zato so se preizkusi, proizvodnja in kopičenje v skladiščih nadaljevali. Italijani so jih tudi dejansko uporabili med etiopsko vojno leta 1936.

Po drugi svetovni vojni se je začelo vse znova. Kemijska orožja so bila postavljena na isto raven «nekavalirstva» kot atomska orožja, a zaradi tega niso bila neuporabljena. Angleži so jih uporabili v svoji diskretni in dolgotrajni protigverilski vojni v Maleziji med leti 1948 in 1960, ZDA v Vietnamu in v Kampučiji; laoška vojska proti gorskemu ljudstvu Meo, vse do prej navedenega seznama najnovejših primerov.

Čeprav mednarodni akti izrecno obsojajo predvsem uporabo kemijskega orožja proti civilnemu prebivalstvu je ravno civilno prebivalstvo glavna in 'privilegirana' tarča tega orožja. Razloga za to sta dva.

Prvič je kemijsko orožje najbolj primerno za boj 'rednih' vojaških odredov proti gverilskemu gibanju, ki se naslanja na pomoč prebivalstva. S kemijskim orožjem se uničuje vegetacijska plast, ki je naravno kritje gverilcev; nadalje kemijsko orožje uničuje pridelke, ki nudijo prehrano tako gverilcem, kot tistemu prebivalstvu, ki s svojo prisotnostjo in obdelavo zemlje ustvarja potrebno zaledje za gverilske formacije.

Drugič, civilno prebivalstvo in gverilske čete navadno niso sposobni, da bi se maščevali z istim orožjem, kar je skrajno nepriporočljivo za uporabnike kemijskih in, še bolj, bakterioloških orožij. Ranljivost civilnega prebivalstva obeh taborov med drugo svetovno vojno je bila verjetno razlog, da je bila uporaba kemijskih orožij razmeroma precej omejena.

Kemijska orožja so se vse povojno obdobje stalno razvijala in tudi po njihovi najširši uporabi v Vietnamu, kjer je bila prizadeta skoro desetina površine se je tehnično «izpopolnjevanje» nadaljevalo. Izpopolnjevanje se razvija v smislu, da je prenos teh orožij čim bolj varen in njihova uporaba čim bolj preprosta. Do nedavnega so bila najbolj običajna kemijska orožja sestavljena iz več komponent, ki so bile vsaka zase nenevarne in so se lahko proizvajale tudi v navadnih kemijskih tovarnah. Šele na kraju uporabe so se te snovi združile in ustvarile smrtonosno zmes. Tehnika pa je do danes napredovala že do take mere, da so najsodobnejša kemijska orožja iz ene same nenevarne snovi, ki postane nevarna šele, ko zadene cilj, kjer najde svojo drugo, dopolnilno snov, ki sproži njeno uničevalno moč.

Trenutno kaže, da ima na tem področju premoč Sovjetska zveza. V Afganistanu so gverilska gibanja doslej prijavila 53 primerov uporabe kemijskih orožij s strani sovjetskih in vladnih čet. Ta premoč vznemirja ameriške generale, ki so za leto 1983 dosegli od vlade, da je za 32 odst. povečala finansiranje za razvoj ameriškega kemijskega oboroževanja. Leta 1980 pa je bil v okviru ženevskega komiteja za razorožitev ustanovljen poseben podkomite za pripravo osnutka konvencije za kemijsko razorožitev...

Srečanje zunanjih ministrov

Zahodnonemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher se je pred svojim odhodom iz Washingtona ponovno sestal z ameriškim tajnikom Georgejem Shultzem (Telefoto AP)

TISKOVNA KONFERENCA GENERALNEGA TAJNIKA OZN

De Cuellar spodbudno o popuščanju napetosti in o načrtih za svoj osebni prispevek k miru

Kmalu bo obiskal sedem afriških dežel, neuvrščene v New Delhiju in Moskvo

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

NEW YORK — Generalni tajnik Organizacije združenih narodov, Perez De Cuellar se nadeja, da bo leto 1983 prineslo pomemben preobrat glede hude grožnje, ki jo za človeštvo pomeni atomsko orožje.

Njegove besede, s katerimi je še septembra lani dramatično svaril, da je svet «na robu anarhije», so včeraj izzvenele optimistično. Dejal je, da je do svojih optimističnih zaključkov prišel na osnovi nedavnih pogovorov z Ronaldom Reaganom v Washingtonu in pa predlogov, ki v zadnjem času prihajajo iz Moskve. «Vzdušje se popravlja,» pravi De Cuellar.

Po oceni voditelja svetovne organizacije, je k temu preobratu prispevala jasno izražena želja zahodnoevropskih vlad, da bi dosegli sporazume o jedrskih in drugih orožjih, po drugi strani pa pritisk svetovne in še posebno evropske javnosti. De Cuellar ob tem upa, da bo svetovno javno mnenje še naprej izvajalo ta «koristni pritisk» na svoje vlade in še posebno na vlade jedrskih sil.

Vse to je Perez De Cuellar povedal na tiskovni konferenci na East Riverju, kjer je nedavno naznanil svojo pot v sedem afriških držav, na konferenco neuvrščenih v New Delhi ter v Moskvo, na povabilo Jurija Andropova.

Novo potrdilo, da se velesile usmerjajo k sporazumevanju, je prišlo sinoči iz Washingtona, kjer je Ronald Reagan v kongresu podal svoj letni govor o «položaju ameriške unije». Ameriški predsednik je izrazil svojo pripravljenost, da «pozorno preuči vse resne sovjetske predloge». Ta ponovljena pripravljenost je pomembna predvsem zato, ker v Washingtonu zadnje tedne bukti razprava o tem, ali ima ameriška stran svoja stališča v pogajanjih o jedrskih orožjih srednjega in medcelinskega dometa v Ženevi, za dokončna. Po tem gre namreč ocenjevati, koliko je Washington dejansko pripravljen za sporazumevanje. «Pripravljeni smo na pozitivne spremembe v sovjetsko - ameriških odnosih,» je predsinoči dejal Reagan in dodal, da «odgovorni člani svetovne skupnosti ne grozijo oziroma ne napadajo svojih sosedov, medtem ko svoje nasprotnike brzdajo pred agresijo.»

Moskovsko vabilo Perezu De Cuellaru je na East Riverju ponovno vzbudilo ugibanja o tem, ali SZ išče način za svoj umik iz Afganistana. Na to vprašanje je generalni tajnik OZN odvrnil, da se bo v Moskvi «prav gotovo» pogovarjal o umiku sovjetskih čet iz te azijske dežele. Medtem pa se njegov posebni odposlanec za «jugozahodno Azijo», Diego Cordovez, pravkar mudi med Kabulom, Islamabadom in Teheranom v prizadevanju, da bi skladno z resolucijami OZN našli rešitev za afganistansko krizo. O tem sicer na East Riverju sploh ne govorijo, zato pa je iz neuradnih komentarjev slišati, da De Cuellarjev odposlanec v prvi fazi išče naslednjo rešitev: od vlade v Kabulu naj bi dosegel pristanek za «postopen» umik sovjetskih sil in za povratek treh milijonov beguncev iz Irana in Pakistana, od teh dveh dežel pa zagotovila, da ne bodo podpirale sil, ki se borijo proti kabulski vladi. V «drugi fazi» naj bi se, menda, v Kabulu oblikovala vlada, ki bi bila izraz pomiritve sedanjih nasprotujočih si sil in ki bi Sovjetski zvezi nudila primerna zagotovila, da bo Afganistan «prijateljski in neuvrščen».

DRAGIŠA BOŠKOVIĆ

ZARADI KRŠENJA USTAVNEGA ČLENA, KI GOVORI O ZAUPNICI

Predsednika ZRN Carstensa prijavili ustavnemu sodišču

Protizakonito naj bi razpustil parlament in razpisal predčasne volitve

BONN — Pred drugim senatom zveznega ustavnega sodišča v Karlsruheju so štirje poslanci Bundestaga vložili tožbo proti predsedniku republike dr. Karlu Carstensu, češ, da je prekršil člen 68 ustave, ko je razpustil parlament in razpisal volitve za 6. marec letos. Med tožniki je en poslanec iz vladajoče CDU, dva sta liberalca iz FDP in eden je bivši socialni demokrat, ki pa je izstopil iz SPD.

Ustavno sodišče prej ni hotelo sprejeti tožb «zasebnih oseb», pač pa je povedalo, da bo sprejelo tožbo poslancev Bundestaga, če bi jo le-ti vložili. To se je zdaj zgodilo v nasprotju s pričakovanjem političnih krogov, zlasti v koaliciji CDU — CSU - FDP, ki jim ni prijetno pogrevanje «konstruktivne» nezaupnice, ki jo je kancler Kohl 17. decembra lani dobil od Bundestaga. Bistvo te «konstruktivne» ali po mnenju kritikov «lažne» nezaupnice je bilo v tem, da so se poslanci vladne koalicije vzdržali — čeprav je kancler Kohl v resnici užival njihovo «zaupanje» — poslanci SPD pa so glasovali proti. Številni ljudje so prepričani, da je bila to ustavna prevara, da je bila to kršitev duha ustave, ki po mnenju pravnega zastopnika enega izmed tožečih poslancev ne predvideva možnost, da bi Bundestag lahko sam razpustil, kadar bi se mu zljubilo. Če med mandatom dobi kancler nezaupnico, potem mora parlament izvoliti drugega kanclerja, nima pa pravice, da bi se razpustil.

Profesor Rainer Wahl, ki zastopa drugega poslanca, trdi, da je člen 68 ustave, ki določa glasovanje o zaupnici, zgolj «izhod v silo», kadar se parlamentarni sistem znajde v krizi. Toda kancler Kohl se ni nikakor znašel v krizi. Zato se je skrbno izogibal besedi «zaupnica», ampak govoril samo o «predlogu v skladu s členom 68» ali o «poti do novih volitev».

Pravi zastopnik predsednika republike vneto spodbija tožbo, četudi poudarja, da bo Carstens — «Kar je samo ob sebi umevno» — spoštoval razsodbo ustavnega sodišča. Predsednik Carstens je upošteval vsa določila ustave, zlasti pa je pazil na to, da ni nobena stranka v parlamentu s to odločitvijo dobila prednosti na račun manjšine. Po Carstensovem mnenju člen 68 tudi ne dela razločka med «tako imenovanim pristnim in tako imenovanim nepristnim postavljanjem zaupnice».

Nihče v resnici ne pričakuje, da bo ustavno sodišče razveljavilo sklep predsednika Carstensa. Politični razlogi za njegov sklep so bili tako močni, da bi šele razveljavitev ustvarila resnično krizo. Tudi konclerski kandidat SPD Jochen Vogel je na koncu dolgega intervjuja, ki ga objavlja današnji Süddeutsche Zeitund, dejal, da bi bil zelo začuden, če bi ustavno sodišče razsodilo, da je zvezni predsednik prekršil ustavo. In ker je Vogel v prvi vrsti politik, in to politik v volilnem boju je pristavil: «Utegne pa se zgoditi, da bo sodišče izrazilo očitno nelagodje spričo postopka, ki ga je izbral gospod Kohl. V političnem smislu je on na zatožni klopi, ne predsednik republike. Zato računam s tem, da bomo šli 6. marca na volitve.»

Prepiranje in ubadanje z zakonitostjo ali nezakonitostjo razpisa novih volitev v Zvezni republiki zbuja včasih malce hudomušno zanimanje pri sosedih. Najbolj zanimiva reakcija je ondan prišla iz krogov «matere parlamentov» v Londonu. Britanski poslanci se čudijo neznanskemu prahu, ki ga v Zvezni republiki zganjajo zaradi te nepomembne zadeve. «Naš parlament lahko naredi kar hoče», je bilo slišati v Westminstru.

Britancem je lahko, ker nimajo ustave. Vsaj zapisane ne.

BOŽIDAR PAHOR

Vesti s teleprinterja

Poslanca MSI ne bodo aretirali

RIM — Svet poslanske zbornice ni izdal dovoljenja za aretacijo misovskega poslanca Abbatangela, ki bi moral v zaporu odsedeti dveletno kazen, kot posledica dokončne razsodbe. Za dovoljenje se je izreklo šest komunistov, vseh sedem predstavnikov ostalih strank pa je glasovalo proti, medtem ko se socialistični poslanec ni udeležil seje.

Abbatangela je sodišče obsodilo zaradi kršitve navodil o nadzorstvu nad orožjem v zvezi z oboroženim napadom tolpe neofašistov na neko sekcijo KPI v Neaplju. Nekateri poslanci so Abbatangelovo «politično oprostitev» utemeljili s tem, da bi se z njegovo aretacijo zmanjšalo število poslancev (na 629), ne da bi organik lahko dopolnili, saj misovcu sodišče ni prepovedalo vstopa v javne urade. Če bi mu, bi ga lahko namreč njegova skupina nadomestila z nekom drugim.

Uhajanje radioaktivnih snovi

PARIZ — Zaradi nenadnega uhajanja radioaktivnih snovi iz jedrske centrale v Pierrelatteju so sestdeset uslužbencev le-te podvrgli celi vrsti temeljitih zdravniških pregledov. Vodstvo centrale je sporočilo, da je raven onesnaženja presegla maksimalno stopnjo predpisane meje, ki velja za delovna območja okrog reaktorja. Po vsej verjetnosti je odpovedala naprava za predelavo urana v kovino.

Teliček v središču pozornosti

MOSKVA — Kot piše moskovska Pravda se je v Sovjetski zvezi, prvič na svetu, zvalilo umetno oplojeno tele. Gre za zgodovinski podvig na področju živinoreje in biologije, piše Pravda, saj je umetna oploditev doslej uspela le z zajci, miši in ovcami, ne pa z govedino. Krava z izrednimi kvalitetami bi lahko torej «proizvedla» na desetine teličkov (namesto običajnih pet do šest), ki bi te kvalitete lahko podedovali.

Skupni potni list za zalivske države

KUVAJT — Kuvajtski notranji minister Navah al Ahmad je napovedal, da bodo članice sveta za sodelovanje zalivskih držav izdale skupni potni list za svoje državljane. S tem so postavljeni temelji za še tesnejše sodelovanje med temi državami. Poleg Kuvajta so v omenjenem svetu še Saudska Arabija, Oman, Združeni arabski emirati, Katar in Bahrein.

Klaus Barbie za zapahi

LA PAZ — Predvčerajšnjim so v La Pazu aretirali nacističnega vojnega zločinca Klausa Barbieja. Po vsem sodeč ni aretacija v zvezi z zahtevo Zvezne republike Nemčije, naj ji bolivijske oblasti izročijo tega vojnega zločinca temveč, ker je Barbie leta 1973 prejel predujem za neko pošiljko, ki je ni kasneje izvedel, obenem ni vrnil predujma v znesku 10 tisoč dolarjev. Med drugo svetovno vojno je bil Barbie poveljnik gestapa v Lyonu in je odgovoren za pokole tisočev Židov in partizanov. Leta 1974 je ZRN zahtevala izročitev «lyonskega krvnika». Bolivija pa je to zavrnila.

Zajkam škodijo topovi

PORDENON — Pristojne oblasti iz dežele Furlanije - Julijske krajine in funkcionarji obrambnega ministra so se znašli pred neobičajnim problemom. Nedaleč od topniškega poligona pri Pordenonu se nahaja velika zajčja farma, ki ji topniške vaje povzročajo ogromno materialno škodo. Med zajkami so zabeležili zaradi grmenja topov ogromen porast spontanih splavov, da na farmi skoraj nimajo naravnega prirastka. Mesečno znaša baje škoda kar 8 milijonov lir.

Najdaljša železniška gradnja

PESCARA — Vsem tistim krajevnim upraviteljem, ki se pritožujejo, da njihove javne gradnje po počasnem napredujejo, bo nedvomno v tolažbo vest, da novo železniško postajo v Pescari gradijo že 26 let in da je še niso dokončali. Do sedaj so porabili že 60 milijard lir, k temu znesku bo treba po mnenju optimistov dodati še nekaj ducatov milijard in vsaj še tri leta naporov. Seveda pa niso znane napovedi pesimistov, ki se sklicujejo na dosedanje izkušnje.

Z 12. SREČANJA MALIH ODROV V NOVI GORICI

Odmevnost predstave SSG iz Trsta in privlačen nastop Beograjčanov

Petje in Rustja sta z uprizoritvijo v mali dvorani Kulturnega doma naletela na živ odziv - Uspeh domačega PDG - Sinoči zaključna predstava v Gorici - Veliko pričakovanje za jutrišnjo Golobnjačo in Benta

(Od našega poročevalca)

NOVA GORICA — *Obljuba dela dolg, pravijo in danes bomo začeli zapis z 12. goriškega srečanja malih odrov z odmevi, ki jih je imela predstava našega Slovenskega stalnega gledališča. Kot znano sta v mali dvorani novogoriškega Kulturnega doma v ponedeljek nastopila Anton Petje in Adrijan Rustja z Lanouxovim Odpiračem, ki je v režiji Marija Uršiča doslej požel po Sloveniji in pri nas veliko uspeha. Tako je bilo tudi v Novi Gorici. V osvetlitev štiri izjave, ki jih povzemamo iz biltena festivala malih odrov: «Predstava se mi je zdela izredno duhovita. Všeč mi je bila zamenjava oseb in mislim, da se je tudi občinstvo odzvalo situaciji». Druga: «Predstava me je izredno navdušila. Igralca sta bila čudovita. Čeprav sta bila na odru samo dva, nas nista dolgočasila. Zelo me je pritegnil boj za eksistenco dveh tako različnih oseb.» Tretja: «Spoznanje, kako težki so odnosi za «zaprtimi vrati», kako dve različni osebi shajata skupaj in kakšni konflikti se porajajo med njima — vse to nam je dala današnja predstava». In četrta: «Predstava me je navdušila. Priznam pa, da me je bolj navdušila igra igralcev kot pa sam tekst».*

Kar se ne moremo znebiti vtisa, da gre letos v Novi Gorici in Gorici bolj za prikaz nekakšnega agresivnega, političnega, angažiranega gledališča. Najbrž je ta tematika sedaj najbolj prisotna v zavesti gledaliških ustvarjalcev in občinstva sploh, čeprav abuzirati s tem ni dobro. Pa tudi splošna družbena klima to zahteva, da se umetniki posvetijo najbolj žgočim in problemskim tematikam.

Tako je bilo tudi ob torkovih dveh predstavah. Ob uprizoritvi Ruplovega dela Pošljite za naslovnikom (igralo je PDG v režiji Zvoneta Šedlbauerja) sicer ne moremo govoriti o političnem gledališču, čeprav tematika sama o neverjetni usodi tržaškega komunista Vladimira Martelanca bi lahko na to opozorila. Gre bolj za prikaz resničnih dogodkov iz življenja revolucionarja, dokumentarno lepljenko, ki pa ne ostaja na strogem prikazovanju zgodovinske predloge, ampak grebe v splošno človeško problematiko odtujenosti, izpostavlja tragičnost samote in usodnih nesporazumov. Skratka, predstava Primorskega dramskega gledališča presega navedene okvire same povednosti (čeprav se jim kdaj pa kdaj ne more izogniti) in tipa v območje poezije in skrivnostnega. Pri tem gre opozoriti na delež vseh igralcev, predvsem pa na Iva Barišiča, Nevenko Sedlarjevo, Jožeta Hrovata in Bineta Matoha.

Zvečer so nas organizatorji goriških srečanj malih odrov popeljali v pivnico Argonavtov, kjer je bilo prizorišče drame o Aleksandru Vvedenskem v izvedbi beograjske skupine Nova osečajnost. To je bilo skupinsko delo, ki ga je režirala Suada Kapić. Aleksandr Vvedenski se je rodil leta 1994 v Peterburgu, umrl pa je ob evakuaciji prebivalstva leta 1941 v Harkovu. Poznali so ga le v ozkih literarnih krogih kot nekdanjega člana Oberiju - gibanja, znan je bil zaradi svojih modernističnih stihov, razmetanih po časopisih in v dveh drobnih zbirkah pa po nenavadnih otroških pesmih in prevodu Grimmovih pravljic. Napisal je dramo Jelka za Ivanove leta 1939 in Sovjeti ga imajo za predhodnika drame absurda.

Drama Aleksandr Vvedenski v preobleki beograjskih umetnikov je drama o današnjem človeku, ki ga čaka smrt, je meditacija o revoluciji in revolucionarnosti, o poeziji in delu v fabriki in bi lahko bila politična, ko ne bi imela ob tem še vrsto drugih elementov. V uprizoritvi je namreč precej utrinkov iz misli Nietzscheja, Kierkegaarda, Lainga, Brechta in Marcuseja. Giblje se v krogih avantgardizma, ki večkrat zdrkne v hermetizem, tako da je težko razumljiva, čeprav poetično učinkovita. Kljub temu lahko rečemo, da gre za odnos med intelektualcem in delavcem, revolucionarjem, ki postane politik. To je ambientalna drama, saj je ni mogoče igrati kjerkoli. Gledalci sedijo v sredini, prostora (na gajbah piva ali kje drugje) igra pa teče na vseh straneh, vse naokrog. Veliko je simbolizma in poezije, napetost stopnjujejo tudi Brechtovi songi in ekspresionistični kriki.

Čeprav je po tematiki precej različna, pa vendarle škoda, da nam je prikradla v zavest Misso in A-minor, ki smo jo pred leti gledali v izvedbi ljubljanskega Mladinskega gledališča. Zdi se nam, da sta bili scenografija in zasnova na moč podobni Jovanovičevi. To pa seveda v ničemer ne zmanjšuje deleža, ki ga je dala skupina Nova osečajnost letošnjim malim odrom.

V tem maratonskem teku s predstave na predstavo smo včeraj spet gledali dve uprizoritvi. Hudiču na filozofski fakulteti smo sledili v dvorani v Šolkanu, medtem ko je bil Kulturni dom v Gorici prizorišče Božanske komedije, ki jo je izvedlo Lutkovno gledališče iz Ljubljane. Veliko pričakovanje pa vlada za jutrišnji dve predstavi, o katerih je tudi tu v Novi Gorici od vsega začetka govor. In še kot nekak post scriptum: v torek zjutraj je bil daljši pogovor ob okrogli mizi na temo Umetniško vodenje gledališč.

MARIJ ČUK

Državljanstvo odslej tudi za moža (po ženi)

RIM — Ena redkih točk v italijanski zakonodaji, ki je še določila neenakopravno razmerje med žensko in moškim, je bila tista, ki je govorila o pridobitvi državljanstva, kajti ob poroki z italijanskim državljanom je žena lahko pridobila italijansko državljanstvo, v obratnem primeru pa mož ni mogel in je ostal tuj državljan.

Vse kaže, da bo zdaj tudi ta neenakopravnost odpravljena. V duhu mednarodne konvencije, ki določa odpravo kakršnekoli diskriminacije žensk v razmerju do moških, je italijanska poslanska zbornica včeraj obravnavala zakonski osnutek, po katerem bo lahko vsak tujec, ki se bo poročil z italijansko državljanko, pridobil italijansko državljanstvo, če ne bo pred tem zagrešil hudih kazenskih dejanj ali takih, ki zahtevajo vsaj dve leti ječe in če bo vsaj šest mesecev prebival v Italiji (ali pa bo z italijanko tri leta poročen v tujini). V obeh primerih bo moral za državljanstvo prositi in sicer na občini, če bo prebival v Italiji, oz. na italijanskem konzulatu, če bo prebival v tujini. Otroci iz takega zakona se bodo lahko odločali o svojem državljanstvu v roku leta dni po dopolnitvi polnoletnosti.

Senat je ta zakonski osnutek že odobril.

NA POBUDO DRUŠTVA, KI NOSI NJEGOVO IME

V Čedadu proslava 120-letnice rojstva msgr. Ivana Trinka

Bepino Krizetič: «Najbolje se spominu Ivana Trinka oddolžimo, če pokažemo, kako živa je njegova govorica»

«Pred 120 leti se je v Trčmunu, vasici pod Matajurjem, rodil msgr. Ivan Trinko, naš največji človek, po katerem se imenuje naše kulturno društvo. Mislim, da se ga bomo najbolje spomnili tako, da ob tej priložnosti spregovorimo po naše in tako pokažemo, kako živa je slovenska govorica, katero je tako ljubil. Najbolje se bomo njegovemu spominu oddolžili s tem, da živimo in se ravnamo tako, kot nas je učil, kot je pridigal in kot je delal za časa svojega plodnega življenja.» S temi besedami je predsednik kulturnega društva Ivan Trinko Betino Krizetič začel proslavo, med katero so odprli slikarsko razstavo beneških slikarjev. Nastopil je mešani pevski zbor Pod lipo, ki ga vodi Nino Špekonja. Prebrali so nekaj Trinkovih pesmi.

Kulturno društvo Ivan Trinko je najstarejše slovensko društvo v Beneški. Njegovi ustanovitelji so si izbrali to ime zaradi tega, ker je bil msgr. Ivan Trinko že za časa svojega življenja največja do takrat živeča osebnost na cerkvenem, kulturnem in družbenopolitičnem področju Beneške Slovenije. Ustanovitelji društva so si Ivana Trinka vzeli za vzornika, po katerem so se hoteli zgledovati v njegovem odločnem vztrajanju v težkem boju proti raznarodovalnim pritiskom, ki so bili posebno kruti in odkriti v prvih povojnih desetletjih, ko je Trinko še živel. Če danes lahko govorimo o 18 beneških kulturnih društvih, če lahko govorimo o procesu identifikacije, kakršnega v Benečiji še ni bilo, če govorimo celo o pluralizmu in o plemenitem tekmovanju pri oblikovanju sodobne podobe kolektivnega subjekta, kakršen so postali Slovenci na Videmskem, tedaj gre zasluga vsem tistim, ki so vztrajali v vrstah društva Ivan Trinko in ki so sodelovali v pobudah, porajajočih se zaradi trdne smeri, ki si jo je začrtalo to društvo.

Prireditelji proslave 120-letnice rojstva Ivana Trinka so imeli za potrebno, da predstavijo samo en del kulturnega utripa Benečije, in sicer, da predstavijo slikarsko ustvarjalnost članov društva beneških slikarjev. Ne bi se želeli spuščati v strokovno oceno razstavljenih del, ki bi bila samo zelo ugodna, ampak bomo navedli imena razstavljalcev: Ošnjak, Zampicchiatti, Karlič, De Vora, Dorbolo, Fabbro, Jacuzzi, Marusha, Chiabai, Paoluzzi, Petričič, Vogrič.

Špekonjev zbor, sestavljen iz samih mladih fantov in deklet, je s svojimi svežimi glasovi izredno lepo izvedel svoj program, v katerega so vključili tudi Trinkovo pesem, ki jo je pevovodja sam uglasbil. Trinkove pesmi sta prebrali Loredana Vogrič in Marina Krajnik.

Ob tej priložnosti se je zbralo na prireditvi lepo število beneških Slovencev, med katerimi je bilo tudi nekaj za slovensko stvar razumevajočih Italijanov. Poleg predsednika TO SKGZ Viljema Černa so bili prisotni predsednik SZKD Milko Rener, Ivan Vogrič, predsednik Združenja beneških umetnikov, Giovanni Battocletti, svetovalec gorske skupnosti, duhovniki Guion in brata Zuanella, predstavnik lista Dom Giorgio Bankič, predsednik planinskega društva Jožko Kukovac. Iz Tolmina pa so prišli ravnateljica občinske knjižnice in galerije Karla Kosmača» Marta Filli, predsednik ZKO Ivan Jermol in predsednik društva likovnih amaterjev Tolminske Andrej Jermol. (gv)

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

NA PODROČJU zahodnega Krasa iščem zidarja za majhna hišna popravila. Telefonirati med 19. in 20. uro na št. 040/220525.

IŠČEM zaposlitev kot blagajničarka v trgovini ali pa kot pomočnica v ambulanti. Telefonirati na številko 231875.

PRODAM parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zazidljivo».

IŠČEM zidarja, obrtnika za delo pri Sv. Ivanu — Trst. Telefonirati na štev. (040) 575145.

PRODAM akacijeva drva za kurjavo in kole za trte. Saverij Rožič, tel. 0481 - 390688.

OSMICO je odprl Ernest Smotlak Mačkolje 58. Toči belo in črno vino.

PRODAM 2000 kv. m terena — vinograd in travnik. Telefon 040/54372.

PRODAM hišo na Krasu brez vrta. Telefonirati v večernih urah na št. 200-634.

KDOR je pomotoma «sunil» Natašino trobento na zadnji Jadranovi tekmi, prosimo, da jo prinese nazaj na prihodnji Jadranovi tekmi.

GRAMOFON master voice iz leta 1930 v dobrem stanju prodam. Telefonirati na št. 0481 - 86349.

STAREJŠA GOSPA iz Gorice išče hišno pomočnico. Nudi hrano in stanovanje. Telefonirati na št.86349.

22-LETNI knjigovodja išče zaposlitev v podjetju. Telefon 040/723-739.

PRODAM hišo v Borštu. Telefonirati od 18. do 19. ure na štev. (040) 228421.

OSMICO nadaljuje Robert Pipan v Mavhinjah.

TRGOVINA MODE VALENTINA razprodaja vse vrste blaga s popustom od 20 do 60 odst.

21-LETNA uradnica išče službo v podjetju ali v zdravniški ambulanti. Telefonirati po 20. uri na št. 040/225-973.

POHIŠTVO Korsič prodaja po zelo ugodni ceni hišno opremo, zaradi preureditve trgovine, telefon (040) 54-390.

IŠČEMO diplomirano/ega farmacevtko/a za takojšnjo zaposlitev v lekarni pri Ferneticih. Telefon (040) 416212 — Dolce.

Pellicceria
CERVO
priporočena trgovina za vaše nakupe
KRZNA, JOPE
elegantni modeli najboljše kakovosti
NASITKI vseh vrst
Bogata izbira
Najnižje cene v naši deželi
TRST Viale XX settembre 16
Tel. 796 301

ANTON BOLE pri Piščancih ima do 30. januarja odprto osmico.

PRODAM avtomobil lancia beta 1600 kub. cm berlina s priključkom za prikolico letnik 1973 po ugodni ceni.